

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
September 14, 1994

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXV Kaina 35 c.

TREČIADIENIS - WEDNESDAY, RUGSĖJIS - SEPTEMBER 14, 1994

Nr. 178

Šį rudenį Lietuvoje veikia 2,218 mokyklų

Vilnius, rugsėjo 1 d. (LA) - Kaip pranešė Lietuvos Švietimo ir mokslo ministerija, šį rudenį nuskambėjus pirmajam skambučiu į 2,218 bendrojo lavinimo vidurinių mokyklų susirinks 496,387 mokiniai. Kaip rašo „Lietuvos aidas“, pirmą kartą mokyklos duris pravers 57,000 pirmokų. Be to, nuo rugsėjo 1 d. atidarytos dar dvi naujos mokyklos - Jono Pauliaus II vidurinė mokykla Vilniuje ir Panevėžio 20-oji vidurinė mokykla. Lietuvoje jau yra 9 gimnazijos, kurios ju specializuojasi įvairiose meno srityse. O nuo rugsėjo 1 d. devyniolikoje mokyklų bus atidarytos gimnazijos klasės (tosios klasės įkurtos jau 39 vidurinėse mokyklose).

Blogai besimokančius 14-16 metų jaunuolius kviečia dvylika jaunimo mokyklų. Suaugusieji galės mokytis 30-yje suaugusiųjų bendrojo lavinimo mokyklų. Vilniuje pradės darbą danų modelio Suaugusiųjų mokymo centras.

Šiais mokslo metais 104 profesinėse mokyklose mokysis 47,000 moksleivių. Iš jų į pirmą kursą priimta 16,600. O 48 aukštesniosiose mokyklose studijuos apie 20,500 studentų (iš jų 6,000 pirmakursių).

Daugėja privačių mokyklų

Daugėja privačių mokymo įstaigų. Lietuvoje licencijas turi 12 aukštesniųjų, 3 profesinės ir 11 bendrojo lavinimo privačių mokyklų (iš jų 9 pradinės). Rugsėjo 1 d. duris atvers 6 aukštesniosios ir 6 pradinės naujos privačios mokyklos.

Sumažėjo studentų aukštosiiose mokyklose

I 15 aukštųjų mokyklų susirinks apie 53,000 studentų iš jų apie 39,000 į diinius skyrius. Pirmą kartą auditorijų duris atvers 9,471 pirmo kurso studentas, 8,207 iš jų mokysis dieniame skyriuje.

Švietimo ir mokslo ministro pavaduotoja Gražina Dauginienė pasakė: „Palyginti su 1992 m., studentų aukštosiiose mokyklose sumažėjo 1,500. Dieniniuose skyriuose šiemet mokysis 700 studentų mažiau nei 1992 metais.“

Studentų skaičius mažėja dėl keleto priežasčių - aukštasis išsilavinimas nebe populiarus tarp daugelio jaunų žmonių, kurie nori ankščiau pradėti savarankiškai gyventi. Be to, labai sumažėjo inžinierių ir kitų specialybių darbo vietų, todėl aukštosioms mokykloms mažina studentų skaičių. Vis mažiau yra norinčių mokytis vakariniuose ir neakivaizdiniuose skyriuose, nes už tokias studijas reikia mokėti. Beje, panaikinus Valstybinę mokslo, studijų ir technologijos tarnybą, kuri rūpinosi ir aukštosiomis mokyklomis, jos funkcijas nuo liepos 25 d. perėmė Švietimo ir mokslo ministerija.

Didelė konkurencija Kauno aukštosiiose mokyklose

Kaip pranešė Kaune didžiausios aukštiosios mokyklos - Technologijos Universiteto - prorektorius akademiniams reikalams A. Targamadzė, šiemet į institutą priimta tiek pat

pirmakursių kaip ir pernai: 1,690 į diinius skyrius, 165 - į vakarinių (Panevėžyje ir Šiauliuose), 135 - į neakivaizdinių skyrių Kaune. Vidutiniškai dėl kiekvienos vietos varžosi 2,03 studentai. Daugiausia varžėsi Vadybos fakultetą (5.96 į vieną vietą) ir Administravimo fakultetą (4.6 į vieną vietą), mažiausiai - Fundamentaliųjų mokslų (1.12 į vieną vietą) ir Elektrotechnikos ir automatikos fakultetą (1.21). Dabar universiteto dieniame skyriuje mokosi daugiau kaip 6,000 studentų.

Veterinarijos Akademijos studentų gretas papildė 120 pirmakursių. 60 priimta į Gyvulininkystės technologijos, 60 - į Veterinarijos fakultetą. Dešimt studentų, kurie už studijas susimokėjo patys, tapo Veterinarijos fakulteto laisvaisiais klausytojais.

Į Lietuvos Muzikos Akademijos Kauno fakultetą, pavasarį išleidusi pirmąją 16 diplomantų laidą, priimta 28 pirmakursiai, 7 dainininkai mokysis parenjamuosiuose kursuose, studijas tęs keturi magistrantai. Žemės ūkio akademijoje mokslo metų pradžia švęs 590 pirmakursių. Iš viso dieniame skyriuje čia mokosi 2,500 studentų.

Kauno Tarpdiecezinėje Kunigų Seminarijoje naujuosius mokslo metus pradeda 184 seminaristai, 37 jų - pirmakursiai. Rugsėjo 1 d. jie pasklido po miesto vidurines mokyklas, kuriose pernai dirbo kaip tikybos mokytojai, o vakare visi susirinko į Seminariją ir iškilmingai pradės mokslo metus.

Vilniaus Universiteto Kauno humanitariniame fakultete šiandien duris atvers 220 pirmakursių. Daugiausia norinčiųjų buvo studijuoti anglų ir vokiečių filologiją, taip pat verslo administravimą ir vadybą, mažiausiai - informacinį aprūpinimą.

Kauno Medicinos Akademijoje šiandien studijas pradeda 150 būsimųjų gydytojų ir 60 dantistų.

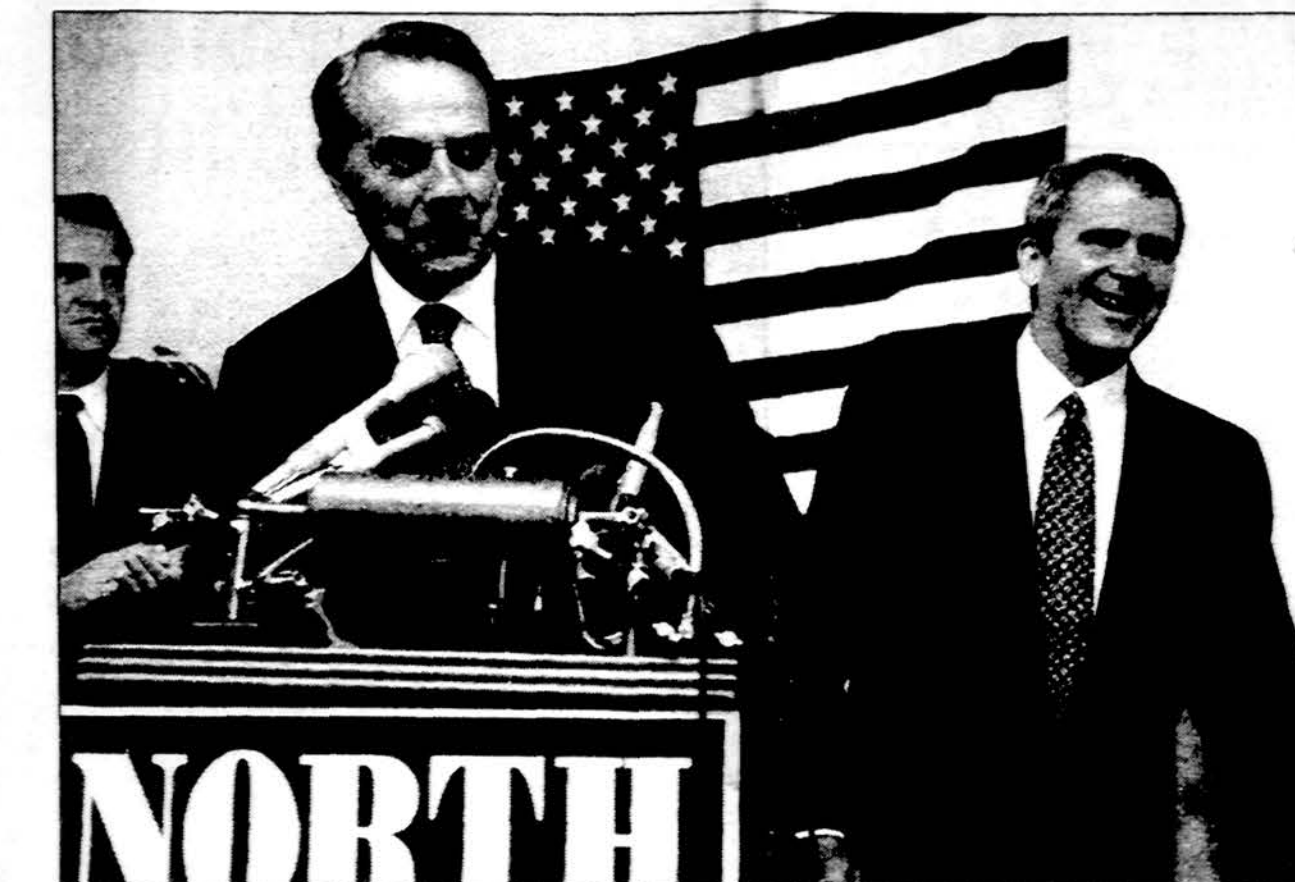
Kūno Kultūros Institute ir Pedagoginį fakultetą priimta 97, į Trenerių fakultetą - 95 pirmakursiai ir devyni laisvieji klausytojai. Sveikatos fakultete mokysis 61 pirmakursis.

Vytauto Didžiojo Universitetas mokslo metus pradėjo kiek ankščiau, rugpjūčio 23, kad 15 savaičių trukmantis rudens semestras kartu su egzaminais baigtųsi iki Kalėdų. Mokosi 2,200 studentų, iš jų pirmame kurse - 441.

Kauno Dailės Institute mokslo metai prasidėjo rugpjūčio 29 dieną. Čia studijas pradeda 46 pirmakursiai.

Premijos žurnalistams už teisėtvarkos temas

Vilnius, rugsėjo 12 d. (Elta) - Aštuoniems Lietuvos žurnalistams paskirtos Kazio ir Jurgio Bobelių premijos už rašinius, televizijos bei radio laidas teisėtvarkos temomis. Savo įsteigtos premijos laureatus pirmadienį Seimo rūmuose vykusioje Spaudos konferencijoje paskelbė Seimo užsienio reikalų komiteto pirmininkas Kazys Bobelis. Apdo-



Senato mažumos vadas Bob Dole (R-Kan.), kuris kadaise apie buvusį marinų karininką Oliver North pasakė, kad jis esąs nepritvirtintas kulkosvaidis ant laivo denio, pirmadienį atvykęs į Virginia valstiją jį garbingai pristatė kaip Respublikonų partijos kandidatą į JAV Senatą.

Britai stebisi, kad LDDP ragino nedalyvauti referendume

Vilnius, rugsėjo 13 d. (Elta) - „Mus nustebino tai, kad valdančioji LDDP kvietė nedalyvauti referendume“, antradienį Seimo rūmuose surengtoje spaudos konferencijoje pasakė Didžiosios Britanijos Konservatorių partijos atstovas, atsakingas už ryšius su Lietuvos ir Latvijos konservatoriais, Bob Lacey.

Penktadienį į Lietuvą atvykusi trijų Didžiosios Britanijos konservatorių delegacija, kurioje taip pat buvo Jaunimo reikalų departamento vadovas Jeremys Madocks ir partijos atstovas Pietų Anglijoje David Simpson. Jie

lankėsi Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Panevėžyje, Marijampolėje bei Palangoje, kur susitiko su vietos Konservatorių partijos atstovais ir aptarė pasirengimą savivaldybių rinkimams. Delegacija taip pat susitiko su opozicijos vadovu prof. Vytautu Landsbergiu, o Bob Lacey po susitikimo pažymėjo, kad Didžiojoje Britanijoje Landsbergis yra vienas žinomiausių Lietuvos politikų.

Lacey nuomone, Lietuvos konservatorių aktyvumas ypač pasireiškė organizuojant referendumą.

Atidaromas Baltijos Ministrų Tarybos sekretoriatas

Vilnius, rugsėjo 12 d. (Elta) - Lygiai po trijų mėnesių, kai birželio 13 d. Taline įvykusiame Baltijos valstybių vyriausybės vadovų susitikime buvo įsteigta Baltijos Ministrų Taryba, rugsėjo 13 d. Rygoje atidaromas jos sekretoriatas. Dalyvauti sekretoriato atidarymo iškilmėse ir Baltijos valstybių ministrų pirmininkų susitikime antradienį į Rygą išvyksta Lietuvos ministras pirmininkas Adolfas Šleževičius.

Kartu su juo vyksta Lietuvos delegacija, kurios sudėtyje Seimo Pirmininko pavaduotojas, Baltijos Asamblėjos pirmininkas Egidijus Bičkauskas, ministrų sekretoriai Albinas Januška ir Jonas Gefas, kiti vyriausybės ir ministerijų darbuotojai.

Po atidarymo ceremonijos planuojama pasirašyti sutartį, patvirtinančią Bendro Taikos Palaikymo Bataliono įkūrimą ir

Pareikimą dėl pagrindinių bendradarbiavimo kryptų Baltijos Ministrų Taryboje. Ši Taryba veiks panašiai, kaip dabar veikia Šiaurės Šalių Ministrų Taryba, todėl turėtų būti efektyvus ir abiejų Tarybų tarpusavio bendradarbiavimas.

Pasirašius dokumentus, planuojamas bendras Baltijos ministrų pirmininkų ir užsienio reikalų ministrų susitikimas. Per tuo pačiu metu įvyksiantį delegacijų darbo grupių susitikimą bus aptartos trisdešios atstovų derybų vykdymo, dėl bendradarbiavimo sienų apsaugos srityje ir dėl muitų sąjungos bei laisvos prekybos žemės ūkio produktams.

Sudaromi Baltijos šalių žemėlapiai

Vilnius, rugsėjo 8 d. (Elta) - Šiuo metu baigiamas įgyvendinti Lietuvos kartografavimo technologijos atstatymo projektas, kurį maždaug 3 milijonais Šveicarijos frankų neatlygintai finansavo Šveicarijos vyriausybė. Taip pat toliau vykdomas bendras visoms Baltijos valstybėms Švedijos vyriausybės finansuojamas projektas - panaudojant palydovines (satelitinės) nuotraukas sudaromi visų trijų valstybių žemėlapiai. Teikti neatlygintą paramą siūlo ir kitos užsienio valstybės.

Lietuvos vyriausybė sudarė tarpžinybinę komisiją finansuojamiems iš užsienio paramos ir biudžeto lėšų geodezijos ir kartografijos darbams koordinuoti.

Konsului Norvegijoje įteiktas ordinas

Vilnius, rugsėjo 12 d. (Elta) - Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas Lietuvos generaliniam garbės konsuliui Norvegijoje Leon Bodd įteikė Didžiojo kunigaikščio Gedimino 4-ojo laipsnio ordiną. Mūsų valstybės apdovanojimas Norvegijos piliečiui paskirtas už didelius nuopelnus Lietuvos kultūrai, menui, mokslui ir švietimui.

Įtakingas Norvegijos politikas savo veiklą Lietuvos labui pradėjo 1990 m., tuoj po Nepriklausomybės atkūrimo. Jis padėjo organizuoti oficialius susitikimus pirmosioms iš Lietuvos atvykusiomis delegacijoms. 1990 m. rugsėjo mėnesį Leon Bodd buvo įgaliojamas vadovauti Lietuvos informacijos biurui Norvegijoje.

1991 metų sausio 13-osios įvykių metu Leon Bodd buvo vienas pagrindinių Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos ir jo šalies bei Islandijos vyriausybės ryšinių, daug prisidėjo, kad i susidariusią padėtį greitai reaguotų užsienio šalys. 1991 metų gruodžio 10 d. Leon Bodd buvo paskirtas Lietuvos generaliniu konsulu Norvegijoje.

Atidarytas terminalas pagal Europos standartus

Vilnius, rugsėjo 9 d. (Elta) - Šiandien Klaipėdos tarptautinėje perkėloje atidarytas jūrų keltų keleivių ir autotransporto vairuotojų aptarnavimo kompleksas su atskirais bilietų kasų, muitinės ir pasienio kontrolės sektoriais, baru bei kitais patogumais. Iš anksto susitvarkę dokumentus, keleiviai dabar, kaip ir visose Vakarų šalyse, į laivą pateks išvengdami iki šiol egzistavusios nepatogios kontrolės po atviru dangumi prie laivo borto.

Šį kompleksą, pavadintą keleiviniu mini-terminalu, pagal Europos standartų reikalavimus išsunkamų konstrukcijų sumontavo ir įrengė Gargždų UAB „Hidrostatyba“.

Pirmieji po privalomais penktadienį pasinaudojo Vokietijos keltų „Greifswald“ keleiviai. Ateityje numatoma krantinėje prie šio komplekso prisivartuoti atplukdytą 200 vietų laivą-viešbutį su restoranu. Jame keleiviai ir vairuotojai galės gyventi, kai audringas oras trukdys laivams išplaukti į jūrą.

Mirė filosofas dr. Juozas Girnius

Antradienio, rugsėjo 13 d. ryšų Bostone mirė filosofas dr. Juozas Girnius. Visą gyvenimą ypatingą dėmesį skyrusį egzistencinei filosofijai, dr. Girnius būtų galima pavadinti lietuvių tremties filosofu, ypač 1961 m. išėjus jo knygai „Tauta ir tautinė ištikimybė“, kurioje gvildeno tautos filosofiją ir tautinę pedagogiką tremties sąlygomis. 1964 m. pasirodė jo knyga „Žmogus be Dievo“ - filosofinė studija apie ateizmą, už kurios rankraštį 1957 m. laimėjo „Aidu“ moksline premija. Tautinėje srityje dr. Girnius buvo ir aktyvus lietuvių Fronto Bičiulių ideologas. Daug metų ir lietuvių bendruomenės Taryboje.

Juozas Girnius buvo ir pagrindinis Ateitininkų ideologijos filosofas, propaguotojas ir pritaikytojas Vakarų šalyse tremties sąlygomis. Ta tema 1966 m. pasirodė jo knyga „Idealas ir laikas“. Už savo kūrybinį darbą Ateitininkų ideologijos temomis dr. Girnius 1968 m. laimėjo Ateitininkų Sendraugių Sąjungos įkurtą Šalkauskio vardo kūrybinę premiją. 1975 metais pasirodė jo parašyta monografija „Pranas Dovydaitis“ apie Ateitininkų įkūrėją, vėliau suredaguoto ateitininkų ideologo, filosofo Stasio Šalkauskio raštų tritomis.

Juozas Girnius gimė 1915 m. gegužės 25 d. Sudeikiuose, Utenos apskrityje. 1932 m. baigė Utenos gimnaziją, o 1936 m. baigė Vytauto Didžiojo universiteto teologijos-filosofijos fakultetą filosofijos licenciatu laipsniu. 1936-1938 m. studijavo Louvain, Freiburgo ir Sorbonos universitetuose.

Karui išbėgus į Vokietiją, mokytojavo Nuertingeno ir Schwaebische Gmünd lietuvių gimnazijose. 1949 m. atvykęs į JAV, 1951 m. gavo filosofijos daktaro laipsnį Montreale universitete, Kanadoje. Nuo 1953 m. jis buvo Bostone leidžiamos lietuvių Enciklopedijos redaktorius, o nuo 1947 m. buvo „Aidu“ ir nuo 1952 m. „Literatūros lankų“ redakcinių kolektyvų narys. Nuo 1965 m. buvo „Aidu“ žurnalo redaktorius. Juozas Girnius taip pat domėjosi estetikos bei literatūros klausimais, tais klausimais paskelbęs eilę straipsnių.

Filosofinėse studijose išėjęs Tomistinė mokyklą, Girnius daugiausia dėmesio skyrė egzistencinei filosofijai. Vytauto Didžiojo universitete licenciatu

Konfiskuotas „Jūros“ žvejybos laivyno turtas

Vilnius, rugsėjo 8 d. (Elta) - Klaipėdos antstolių kontora konfiskavo „Jūros“ valstybinės žvejybos laivyno įmonės turto organizaciją, kurios Jūrai skolino pinigų, nauda. Paimta dveji poilsio namai - Juodkrantėje ir Palangoje, viešbutis ir žvejų kultūros namai Klaipėdoje.

Antstolių kontora rengiasi skelbti Jūros turto (be jau minėtų pastatų dar ir trijų laivų) varžytines. Pradinė konfiskuoto turto kaina - 1,98 milijonų litų. Be kitų skolinio, Jūra yra skolinga ir savo žvejams. Pateikta šimtai ieškininių pareiškimų dėl neįmokėtų atlyginimų, kurių bendra suma - apie 800,000 litų.

darbe jis analizavo M. Heideggerio filosofiją (pas kurį Freiburge ir studijavo), o doktorato disertaciją (Montrealyje) skyrė K. Jaspers filosofijai. Daugybę filosofinių straipsnių spausdino įvairioje už Lietuvos ribų leidžiamose periodikoje. Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos nariu išrinktas 1964 m., egziliu Laisvosios Mokslo ir Literatūros Tarptautinės Akademijos nariu išrinktas 1963 m. ir Baltų Tyrimo Instituto nariu-korespondentu - 1965 metais.

Be parašytų knygų ir gausių straipsnių, dr. Juozas Girnius parengė biografinės apybraižas Prano Kuraičio raštų rinkinei, Juozo Keliučio atsiminimams. Mirtis jam neleidė baigti kapitalinio darbo - monografijos apie Juozą Brazaitį.

Juozas Girnius išėjo, padaręs stambų įnašą į lietuvių, karo ištremtų ir užsienio šalių, tautinį sąmoningumą. Tai, be abejo, stipriai įtakoją jaunimo svečios šalyse prisirišimą prie savo tautos, kuris igalino juos veiksmingai dalyvauti Lietuvos nepriklausomybės siekimo darbe, tiek įtakojant savo kraštų valdžias, tiek ir aukojant savo darbą ir išgales Lietuvos atkūrimui.

Laidotuvių šv. Mišios įvyks Šv. Petro bažnyčioje, South Boston, rugsėjo 16 d., 10 val. ryto.

Rusija dezinformuoja apie padėtį Čečėnijoje

Vilnius, rugsėjo 13 d. (Elta) - Grįžę iš trečiųjų Čečėnijos nepriklausomybės metų minėjimo, antradienį Seimo rūmuose spaudos konferenciją surengė Seimo nariai ir Parlamentinės grupės ryšiams su Čečėnija palaikyti atstovai Romualda Jofertienė, Algirdas Patackas bei Algirdas Endriukaitis.

Seimo narys Algirdas Patackas nurodė, kad padėtis šioje valstybėje neatitinka Rusijos valdančiųjų ir visuomenės informuojančiųjų įstaigų, tarp jų ir Informacijos agentūros ITAR-TASS, skleidžiamos propagandos. Jis taip pat pažymėjo turis įrodymų, jog iš Rusijos į Čečėniją siunčiami žmonės, kurie skiriami vadovauti įvairioms politinėms grupėms.

Pasak Seimo nario, pirmadienį Užsienio reikalų komiteto posėdyje buvo apsvaistytas Čečėnijos klausimas - nutarta ketvirtadienį plenarinio posėdžio metu siūlyti Seimo nariams priimti rezoliuciją dėl šios šalies nepriklausomybės pripažinimo. Jos nepriėmus, numatoma paskelbti pareiškimą.

KALENDORIUS

Rugsėjo 14 d.: Švento Kryžiaus išaukštinimo šventė (švenčiama nuo 335 m.); Krescencijus, Notburga, Zubrys.

Rugsėjo 15 d.: Šv. Mergelė Marija Sopulingoji; Nikomedas, Eugenija, Rolandas, Viskantas.



SKAUTYBĖS kelias

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

AUKSAKALNIO STOVYKLĄ APLANKIUS

Kelionė į Ramiojo Vandens rąno išlaikoma stovyklavietę dažnai būna varginga. Karšta dykuma ir paskutinė myliai kalnų staciū, siauru ir labai duobėtu keliu rodo atgrasi. Tačiau pasikėlus į aukštai esančią istorinę Holcomb Valley (7,400 pd) vietovę, kur oras daug vėsesnis ir pušynėliai grakštesni — jausmai atsigauja. O vingiuotu keliuku priartėjus prie stovyklos aukštų vartų sveitina atvertų, nuotaika visai pralinksmeja. Šių metų vasaros stovykla pavadinta „Aukšakalnio“ vardu.

Ketvirtadienis. I stovyklą atvykome vienai dienai, ir tuoju pajutome stovyklinio gyvenimo nuotaiką. Po naktinės iškylos šauiniai žygiuodami sugrįžo skautai, Aidžio Matis vedė. Miške jie turėjo susirasti sau kelią ir naktynės vietą kompasu ir žemėlapiu pagalba. Kelionės sudėtingas planas buvo sudarytas ps. Sauliaus Vizgirdo, kuris, čia stovyklavęs nuo 1968 metų, gerai pažįsta apylinkės kalnus, į kuriuos net ir žiemos metu atkeliauja, žinoma, su slidėmis. Broliš Saulius, būdamas biologas ir dirbdamas Fish and Wildlife Service įstaigoje, stovyklą savo patyrimo žiniomis buvo neįsėmiamas šaltinis įvairiausių naudingų pamokymų, kaip manytis laukinėje gamtoje.

Pavėsingoje pastogėje prie ilgų stalų išsijuoje dirbo vilkiukai. Jie kalė plaktukais, pjaustė peiliukais, dažė tepukais. Jų prityrusi instruktorė vyr. sk. Danutė Mažeikienė su pasididžiavimu rodė pagamintus ornamentuotus odinius žiedus kaklaraiščiams, prie sienos atremtus iš vario plokštelių išmuštus paveikslėlius, ir dar dažomas kaukes, kurios, rafijos skaidulomis apkaistytos, turės vaizduoti rugių varpas vakarinio laužo pasirodymo metu. Savo iškylos popietę vilkiukai atsigabeno molio gabaliukus su voveraičių nagų įbrėžimais. Ir ten pat prie prūdo, suradę kitų gyvuliukų pėdsakus, pasigaminę jų formas, įpildami skysto gipso. Matėme zuikio pėdas, meškėno, ežio ir kt. Fantastiškai! Ir dar ne visas. Vilkiukai turėjo nepaprastą patyrimą, kai aštriais peiliukais skrodžiant pelėdos atgal atyrus gromolo gabaliukus, turėjo atpažinti juose nesuvirškintus prarytų gyvuliukų kaulelius pagal gautus atitinkamus braiznius.

Tuo pačiu metu prie kitų stalų paukštytės darė lėles ir vainikus iš dirbtinių gėlių, nes dykumų kalnuose gėlių mažai. Mergaitės ruošė vakariniams pasirodymui. Jų vadovė ps. Audra Reivydienė supažindino mus su paukštyčių skiltimis, pasiūdinusiomis vietinių gėlių pavadinimais: pakalnutės, žibuoklės ir mėlynai katilėliai. Kiekviena skiltis pasirodė savo linksma, išpūdiniais šūkiu. O paklaustas, kas labiausiai joms patinka stovykloje, Lina ir Daina atsakė, kad rankų darbai; Evelyn — maudytis, o Janina ir Vita — būdėjimas. Paukštytės budi vakarais iki 23 val. Visoms labai patiko varlių lenktynės. Prisistatė daug laimėtojų.

Gaila, kad negalėjome pasi-

likti vakariniame laužui, kada turėjo būti vaidinamos rugiapjūtės pabaigtuvės. Pagal užrašus iš Baltų studijų ruošto Kaukių baliaus — Derliaus šventės (1976) „Spindulio“ vadovė fil. Danguolė Varnienė pritaikė ir stovyklos sąlygoms šias spalvingas mūsų buvusio kaimo javų derliaus apeigas. Palikdami stovyklą matėm, kaip vainikuotos paukštytės repetavo pabaigtuvių šoki; matėm, kaip būsimieji „rugiai“ — vilkiukai mėgino savo kaukes; matėm, kaip turės atrodyti javų dvasia, vaikščiojanti rugių laukų; įsivaizdavom, kaip skautai bus šaukęs pjovėjai, o skautės — grakščios grebėjos. Na, pagaliau ypatingo dėmesio bus verta ir „Rugių boba“ ir pabaigtuvių vainikas. Gėrėjomes vadovų bei instruktorių išradingumu ir darbštumu, ir giliai savo širdyse buvome dėkingi už vyresniųjų aukojamą savo laisvalaikį, padedant lietuvių vaikams prasmingai lavintis, pasitiktė savo jėgomis, draugiškai bendrauti ir per savo papročius džiaugtis gamtos aplinka.

Pietų metu stovykloje lankėsi miško pareigūnas iš US Forest Service. Svarbioje miškų saugojimo tarnyboje dirba malonus lietuvis Edmundas Zeikus, puikiai kalbąs lietuviškai. Malonu čia pastebėti, kad ir stovykloje lankantis girdejojame aukojamą savo laisvalaikį, padedant lietuvių vaikams prasmingai lavintis, pasitiktė savo jėgomis, draugiškai bendrauti ir per savo papročius džiaugtis gamtos aplinka.

Skautiško jaunimo stovyklos visada turi daug rėmėjų ir talkininkų, be kurių būtų neįmanoma išsiversti. Mūsų apsilankymo dieną sutikome nenuilstančius geradarius Antaną ir Alice Kiškius. Alice, daugelį metų stovyklą gaminius maistą, ir šiemet čia atvažiavo pamokytis nebrangias virtuves šeiminkines. Ilgametė stovyklos iždininkė vyr. sk. Renė Vizgirdienė šalia savo pareigų griebsi darbo ir virtuvėje, kad ten darbams paskirti skautai galėtų kartu su kitais važiuoti į baseiną maudytis. Kita mamytė — fil. Aldona Kudirkienė visur talkina ir rūpinasi stovyklos gerove. Nuosirdus skautiškos veiklos rėmėjas Algis Prasauskas jau penkti metai iš eilės stovyklautojus vežioja maudytis ir iš pakalnėje esančio miestelio parduotuvę atgabena stovyklai reikalingus maisto produktus. Stovyklos ambulatoriją jau daugelį kartų paruošia fil. Aldona Venckienė, o šios stovyklos metu gailėstingos seselės pareigas apsiėmusi buvo vyr. sk. Dana Janulaitienė.

„Aukšakalnio“ stovyklos bendras viršininkas buvo ps. Laimis Venckus. Brolijos pastovyklės viršininkas — s. Vytis Vilkas, pavaduotojas sk. vytis Gintaras Prišmantas, vilkiukų vadovai prit. skautai; psl. Povilas Pakuckas ir psl. Marius Petrulis. Sesių pastovyklės „Gabijs“ viršininkė s. Alma Vilkaitė-Stočkienė, komendantė sl. Adriją Karaliūtė,



Los Angeles „Palangos“ tunto paukštytės stovykloje prie savo iš smilgų išauštos juostos. Joms vadovavo ps. Audra Reivydienė (4-ta iš k.) ir vyresnė skautė Patricia Jocienė (6-ta iš k.).

KVIESLYS Į VADOVIŲ/LAVINIMO SĄSKRYDĮ

LSS Sesių ir Brolijos vadovų/lavinimo sąskrydis š.m. spalio 22-23 d. vyks Anapilyje, 2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario. Tel. (905)277-1270. Sąskrydžio atidarymas — šeštadienio rytą 9 val. Registracija/kavutė — 8:30 iki 9 val. r.

Kviečiami: Tuntininkės, ai, Vietininkės, ai ir Tuntų/Vietininkų vadovės, įskaitant, draugininkes, us, skiltininkes, us ir kitus vadovus narius. Sąskrydžio mokestis 30 dol. užsiregistravus iki spalio 17 d. Po spalio 12 d. — registracija 35 dol. asmeniui.

Registruotis pas: s. Valentina Grybiene, 17 Algonquin Ave., Toronto, Ontario M6R 1K6.

MAMYTĖ STOVYKLOJE

Per daugelį metų įpratome, kad stovykloje turi būti didysis savaitgalis. Tai tas, kada visus kalbant tik lietuviškai. Visi vadovai ir vadovės, nors gimę ir užaugę už Lietuvos ribų, gerai žino savo tėvų kalbą ir tautos papročius. Los Angeles Šv. Kazimiero parapijoje veikianti šeštadieninė lituanistinė mokykla yra dar labai gyvybinga ir gausi mokinių skaičiumi.

Skautiško jaunimo stovyklos visada turi daug rėmėjų ir talkininkų, be kurių būtų neįmanoma išsiversti. Mūsų apsilankymo dieną sutikome nenuilstančius geradarius Antaną ir Alice Kiškius. Alice, daugelį metų stovyklą gaminius maistą, ir šiemet čia atvažiavo pamokytis nebrangias virtuves šeiminkines. Ilgametė stovyklos iždininkė vyr. sk. Renė Vizgirdienė šalia savo pareigų griebsi darbo ir virtuvėje, kad ten darbams paskirti skautai galėtų kartu su kitais važiuoti į baseiną maudytis. Kita mamytė — fil. Aldona Kudirkienė visur talkina ir rūpinasi stovyklos gerove. Nuosirdus skautiškos veiklos rėmėjas Algis Prasauskas jau penkti metai iš eilės stovyklautojus vežioja maudytis ir iš pakalnėje esančio miestelio parduotuvę atgabena stovyklai reikalingus maisto produktus. Stovyklos ambulatoriją jau daugelį kartų paruošia fil. Aldona Venckienė, o šios stovyklos metu gailėstingos seselės pareigas apsiėmusi buvo vyr. sk. Dana Janulaitienė.

„Aukšakalnio“ stovyklos bendras viršininkas buvo ps. Laimis Venckus. Brolijos pastovyklės viršininkas — s. Vytis Vilkas, pavaduotojas sk. vytis Gintaras Prišmantas, vilkiukų vadovai prit. skautai; psl. Povilas Pakuckas ir psl. Marius Petrulis. Sesių pastovyklės „Gabijs“ viršininkė s. Alma Vilkaitė-Stočkienė, komendantė sl. Adriją Karaliūtė,

adjutantė sl. Vilija Sekaitė, programų vedėja sl. Vilija Tompauskaitė, laužavėdė psl. Vilija Gulbinaitė. Paukštyčių vadovė ps. Audra Reivydienė, pavaduotoja v.sl. Patricia Jocienė. Stovykla vyko gana vėlyvu vasaros metu, rugpjūčio 18-28 d., bet oras kalnuose pasitaikė gražus; dienos saulėtos, naktys ne per šaltos ir šuliny buvo pakankamai vandens. Kaip vėliau teko patirti, po stovyklos visi namo grįžo sveiki ir laimingi. Stovyklautojų buvo arti 60, neįskaitant vadovų ir talkininkų, kurie paprastai gyvena atskirai nuo jaunimo, stovyklai skirtose vietose.

v.s. Vanda Zelenienė

Canada. Tel.: (416)532-7284.

Šiame sąskrydyje laukiami visi tuntininkai, draugininkai, skiltininkai ir kiti vienetų vadovai, nes vietovėje gerai veiklai užtikrinti, vadovų dalyvavimas yra būtinas.

Iki malonaus pasimatymo!

v.s. Birutė Banaitienė

Sesių vyriausias skautininkas v.s. fil. Albinas Sekas

Pastabos: Visi dalyviai atsiveža sveikatos apdraudos kortelę ir nuo atsakomybės atpalaidavimo formą (Agreement to Release and Medical Release) ir tvarkingą išsiginę uniformą.

LIETUVOJE SKAUTŲ STOVYKLOS LIETUVOJE

ELTA praneša, kad š.m. trečiąją rugpjūčio mėnesio savaitę Kernavėje vyko Vilniaus miesto „Kernavės“ tunto skautų stovykla. Joje stovyklavo daugiau kaip šimtas įvairaus amžiaus skautų. Kartu stovyklavo ir skautai su negalia. Sužinoję apie „Kernavės“ tunto skautų invalido vežimelyje brolių Arūną,

į stovyklą atvyko devyni Vokietijos Kaselio miesto skautai, iš kurių du — tai pat invalidų vežimeliuose. Į Lietuvą vokiečiai atvežė 20 invalidų vežimelių, kurie bus padovanoti Lietuvos vaikams su negalia.

Rugpjūčio 15 d. Pabradyje prie Varnakio ežero baigėsi 10 dienų trukusi Lietuvos skautų stovykla, kurioje dalyvavo du šimtai 10-16 metų skautų iš visos Lietuvos. Stovyklą globojo Lietuvos kariuomenės vadas generolas Jonas Andriškevičius. „Geležinio vilko“ kuopa — kariai skautams paskolino lauko virtuvę, telefonus, pasirūpino transportu.

Rugsėjo 3-4 d. Vilniuje vyks skautų Sesių sąskrydis ir skiltininkų kursai.

LIETUVOS SKAUCIŲ SESERIJOS SĄSKRYDIS

Rugsėjo pirmąją savaitgalį Vilniuje, Mokytojų namuose, vyko Lietuvos Skaucių Sesių sąskrydis, kurio metu buvo sudarytas darbo planas ateinančioms veiklos metams. Buvo diskutuojama apie moters vaidmenį Lietuvos visuomenėje.

Sesių Vyriausia skautininkė Stefa Gedgaudienė pastebėjo, kad tokia diskusijos tema pasirinkta todėl, kad norima padėti jaunosioms organizacijoms narėms suvokti savo vertę, išmokyti jas kelti sau teisingus reikalavimus.

Pasak sąskrydyje kalbėjusių vyresniųjų skaucių, visuomenininkų, žurnalistų, Lietuvoje įsigalėjusi nuomonė, kad tik vyrai gali rimtai ir atsakingai spręsti svarbius klausimus, o darbo rinkoje moterys diskriminuojamos.

Antroji sąskrydžio diena buvo skirta organizaciniam darbui ir veiklos krypties aptarimui.

Pionierijos turėjo būti daugiau. Disiplina šlubuoja. Rikiuotė išsikrūsi. Ne taip, kaip balsas! Tai iš jos paveldėtas. Ji dainavo chore ir net į solistes bandė prasižvelgti.

Mamytė važiuoja namo patenkinta. Sūnelis nesuliesėjęs, dainuoja, žvaliai atrodo. Tiesą sakant — žvaliausias iš visų. Tik, kad tų uodų stovykloje tiek daug. Ar neužgrauž sūnelio?

v.s. Vl. Vijeikis

DRAUGAS

(USPS-161-000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$90.00. Foreign countries \$100.00. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pasto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesučinami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

JAV.	metams	1/2 metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$90.00	\$50.00	\$30.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV.	\$50.00	\$35.00	\$25.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$55.00	\$35.00	\$30.00
Užsakant i Lietuvą —			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	
Paprastu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00	\$35.00	

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisto savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišunčiamos gavus prašymą.

„SIETUVA“ PRADEDA NAUJUS VEIKLOS METUS

Čikagos priemiesčiuose veikianti „Sietuvos“ skautininkų ir vyresniųjų skaucių draugovė jau planuoja naujųjų veiklos metų programą. Pirmoji po vasaros atostogų sueiga šį penktadienį, rugsėjo 16 d., 7 val. vak. vyks Lietuvių centre, Lemonte. Visos narės, o taip pat „Sietuvos“ draugovės veiklon norinčios įsijungti skautininkės ir vyr. skautės, kviečiamos dalyvauti.

Antroji šio naujojo sezono sueiga bus penktadienį, spalio 21 d., 7 v.v. Lietuvių centre, Lemonte. Visos sesės kviečiamos. Pasizymėkite datą savo kalendoriuose ir atsilankykite. Visos maloniai kviečiamos.

Dr. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

Specialybė: vidaus ir kraujo ligos. Nechirurginis išsiplešusių venų gydymas. 5540 S. Pulaski Rd., tel. 312-585-2802. Pirm., antr., penkt. 9 v.r.-3 v.p.p., ketv. 10 v.r.-7 v.v., trečd. šešt. 10 v.r.-2 v.p.p. Susitarimo nereikia trečd. ir šešt. Sumokama po vizito.

DALIA E. CEPELE, D.D.S.
DANTŲ GYDYTOJA
7915 W. 171st
Tinley Park, IL 60477
(708) 614-6871
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern-unto diplomu, lietuviams sutarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimui (kalbėti angliškai) tel. 708-422-8260

Kab. 312-735-4477;
Rez. (708)246-0067; arba (708)246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd 3 v. p.p.-7 v.v. antrd. 12:30-3 v.p.p. trečd. uždaroma, ketv. 1-3 v.p.p. penkt. ir šešt. 9 v.r.-12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-6989 arba (312) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR IŠSIPLETUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL.
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 11 iki 8 v. r. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATOS gydymas bei chirurgija
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 312-585-1955
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2606
Valandos pagal susitarimą
Vakaras ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
7722 S. Kedzie, Chicago 60652
Tel. 312-434-2123
Pirmd. 2 v.p.p.-7 v.v., antr. 9 v.r.-12, ketv. 12-4 v.p.p., penkt. 12-6 v.v.

DR. ROMUALDAS POVILAITIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. (1-312) 767-7575
5540 S. Pulaski Rd., tel. 312-585-2802
Pirm., antr., penkt. 9 v.r.-3 v.p.p., ketv. 10 v.r.-7 v.v., trečd. šešt. 10 v.r.-2 v.p.p. Susitarimo nereikia trečd. ir šešt. Sumokama po vizito

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave., Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL.
1 mylia i vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, priitako akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (312) 737-5149
Val. pagal susitarimą
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts., Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.
Tel. (312) 488-1777

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATOS CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val.: antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v.p.p. Šešt. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydymas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLIOMA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310, Naperville IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą



Mokytojų studijų savaitės dalyviai Dainavoje.

Nuotr. V. Kučo

LIETUVOS IR UŽSIENIO LIETUVIŲ SUARTĖJIMUI KELIŲ BEIEŠKANT

ALGIMANTAS S. GEČYS

Š.m. rugpjūčio 26 d. „Draugo“ skiltyse buvo išspausdintas Ant. Juodvalkio straipsnis „LB informacija ir kiti nutikimai“. Straipsnyje autorius palietė dvi jam opias temas: JAV LB pranešimą apie Lietuvos Seimui pateiktą įstatymų projektą sudaryti Seimo ir užsienio lietuvių šiaurės Amerikos (JAV ir Kanadoje) komisiją; veikalo „Lietuvos kovų ir kančių istorijos“ klausimus. Kadangi antrąją temą nukreipė į PLB valdybos ir Lietuvos istorijos instituto vaidmenį veikalo išleidime, savo atsakymą Ant. Juodvalkiui ribosiu vien tik komisijos įkūrimo klausimu.

Gaila, kad A. Juodvalkis savo straipsnyje nekomentuoja planuojamos komisijos tikslų ir galimos naudos Lietuvos bei užsienio lietuvių suartėjimui. Ryšių pagerinimo klausimui diskusijas turėtume skatinti, dėmesį indami A. Juodvalkio teigimą, kad „per ketverius nepriklausomo gyvenimo metus Lietuvos ir išeivijos lietuvių santykiai nerodo suartėjimo ženklų“. Lietuvos Seimui svarstyti išteikame projekte komisijos įkūrimui jis įžiūri LB veiklos silpninimą, PLB valdybos apėjimą, LB skaldymą ir net dviejų didžiausių kraštų LB-ių (JAV ir Kanados) pasitraukimą iš PLB tarpo. Šios mano nepastabos A. Juodvalkiui ir kitiems, panašiai galvojančioms, tikimasi, atskleis tikrą padėtį ir juos aprašius.

Mūsų visuomenės LB valdybos santykių su kraštų bendruomenėmis yra linkusi lygin-

ti kaip viduramžių monarcho santykius su savo vasalu. Toks lyginimas nėra tikslus. JAV-ių ir Kanados kraštų bendruomenės yra savarankiškos institucijos, prisilaikančios gyvenamos valstybės įstatymų ir paklustančios jų Tarybos priimtoms įstatymams. JAV LB 1952 metų inkorporacijos dokumentuose PLB visiškai nėra minimi. 1987 m. JAV LB Tarybos priimta inkorporacijos dokumentų papildyme PLB figūruoja, bet tik tiek, kad JAV LB „korporacijos“ panaikinimo atveju, JAV LB turtais pereina PLB korporacijos žinion. JAV LB įstatai ir veiklos taisyklės, surašytos 138 puslapiuose, taip pat gan šykščios PLB atžvilgiu. Įstatai paminimi, kad JAV LB ir PLB dalis, kad JAV gyvena lietuviai turi teisę balsuoti PLB organų rinkimuose ir kad JAV LB Krašto valdyba PLB valdybai siunčia 15 procentų tautinio solidarumo įnašą. Tai ir viskas!

PLB valdybos ir kraštų bendruomenių santykiai normaliai yra grindžiami įtaigijimu ir susitarimu, o ne įsakymo būdu. Kraštų valdybos PLB valdybai subordinuojasi **gera valia** kaip koordinaciniam vienetui. Tačiau kartais atsiranda problemų, ypač kai PLB priekyje atsistoja autoritetinių pažiūrų asmuo. Kanados LB Visuomeninių reikalų komisijos pirmininkės adv. Joanės Lasienės patarimu tada „reikia susėsti kaip lygūs partneriai pasitarti ir aptarti šią krizę“. Šiuo klausimu teko pasisakyti ir man š.m. rugsėjo 2 d.

„Drauge“ spausdintame straipsnyje „JAV LB XIV Tarybai susirenkant“.

Grįžtant prie seimano įnešto projekto, tenka pastebėti, kad PLB valdybos pirm. B. Nainys nesipriešina kraštų bendruomenių ryšių užmezgimui su Lietuva. „Niekas nedraudžia kraštams tiesioginiai palaikyti ryšių su Lietuva“. Citata paimta iš PLB, JAV LB ir Kanados LB valdybų posėdžio, įvykusio š.m. gegužės 29 d., Lemonte, protokolo.

O dėl A. Juodvalkio įžiūrimo PLB valdybos apėjimo, 1993 m. antrąjame pusėje PLB, Kanados LB ir JAV LB telekonferencijai posėdyje PLB atstovė B. Nainys ir vicepirminė Rimas Česonis buvo supažindinti su siūlymu sudaryti Seimo ir užsienio kraštų bendruomenių komisiją. Šioje komisijoje kraštų bendruomenės būtų atstovaujama savitų regionų – Australijos, Pietų Amerikos, Rytų Europos, Vakarų Europos, Sibiro, JAV-ių, Kanados ir PLB valdybos. PLB valdybos atstovams siūlymu nepritarus, ryžtasi kuriam laikui ribotis JAV ir Kanados LB atstovavimu komisijoje. Kanados ir Amerikos užsienio lietuviams gyvenant gan vienodose ekonominėse sąlygose ir Lietuvos atžvilgiu turint panašius interesus, norisi tikėtis, kad komisijos veikla galės būti net kiek daugiau efektyvi.

Siūlomąja Lietuvos Seimo ir užsienio lietuvių šiaurės Amerikoje komisija norima pasiekti A. Juodvalkio pasigendamo suartėjimo, bendradarbiavimo su seime atstovaujantiomis partijomis. PLB valdybai, pasirinkusiai bendradarbiauti su Lietuvos vyriausybe ir jos įgaliotiniu įstaiga būti miniatiūrine ministerija, jokių būdų neturėtų

OPTIMIZMAS – ATEITIES BANGA

Lietuvai dalyvavo Antroje tarptautinėje naujų ir atkurtų demokratijų konferencijoje, vykusioje š.m. liepos 4-7 d. Nikaragvos sostinėje Managuoje.

Konferencijoje dalyvavo 51 valstybė, kai 25 valstybės atsiuntė savo stebėtojus. Konferencija turėjo septynias plenarines sesijas ir darbo grupių posėdžius. Lietuvos vyriausybės atstovavo Lietuvos nepaprastasis ir įgaliojasis ambasadorius Venezueloje ir specialiuoju misijai ambasadorius Lotynų Amerikoje bei Karibų srityje, Vytautas A. Dambra. Liepos 5 d. konferencijoje jis pasakė kalbą ir dalyvavo diskusijose Managuos deklaracijai ir Akcijos planui priimti.

Savo kalboje amb. Dambra nušvietė dabartinę Lietuvos politinę, ekonominę ir socialinę padėtį, nurodymas vyriausybės ir krašto žmonių pastangas gerinti gyvenimo lygį. Pažymėjo, jog Lietuvos situacijai apibūdinti geriausiai tiktų „ekonominės tranzicijos“ terminas, kraštui išgyvenant savitą ir sunkų perėjimą iš sovietinio tipo ekonomikos, kuri kope pusę šimto metų buvo pirmą Baltijos valstybėms, į laisvos rinkos ekonomiką su visais, su ja susijusiais, gundymais ir pavojais.

Tam tikrais atžvilgiais Lietuva esanti geresnėje padėtyje, negu kai kurios kitos konferencijoje atstovaujamos valstybės, kuriose dar nėra įgyvendinta taika, laisvė, demokratija ir teisingumas, o ekonomika ir socialinės sąlygos nėra pastovios. Trūksta darbų, nemažas žmonių skaičius dar tebegyvena skurdžiose sąlygose, ypač tie, kuriems metų metais teko kęsti vargą ir ligas Sibiro tremtyje. Pergvenę tremtį, grįžo į savo šalį fiziškai palieję. Vidurinės klases plėtimasis dar neigavo reikiamo ritmo, o nusi kaltimai paveikia piliečių teises, kai stambus ūgis iš kolektyvinio žemės ūkio į privačią struktūrą taip pat išsukė

pakenkti komisija, bendradarbiaujanti su demokratiniomis Seime išrinktomis partijomis. Komisija galėtų būti gal ir kiek tiesesniu keliu į Lietuvos ir užsienio lietuvių suartėjimą. Nepamirština, kad, Seimo įstatymu įteisinta, abipusio bendradarbiavimo komisija būtų ne taip jau lengvai nutraukiama jungtis. Dabartinei padėčiai esant, PLB valdybos įstaigos pajalpos valdžios pareidymu lengvai gali būti atimtos, o jos įgaliotinis išprašytas iš Vilniaus.

neišvengiamą trintį.

Ambasadorius paminėjo, kad Lietuvai pavyko sumažinti infliaciją ir tuo pačiu užtikrinti savo valiutos pastovumą, pagristą auksu ir deivizų rezervais. Taip pat buvo priimti palankūs įstatymai dėl užsienio investicijų. Lietuva vykdo ekonominę transformaciją ir reformų kelias šalyje yra neatšaukiamas.

Baigdamas ambasadorius Dambra suminėjo, jog esama pagrindo optimizmui. „Tikiu, – kalbėjo jis, – jog optimizmas yra ateities banga. Nekantriai laukiame dienos, kai, užuot laukus pagalbos iš užsienio, mes jau būsimė sukūrę sąlygas ir patys galėsimė teikti, nors ir kuklią paramą vargą kenčiančioms kitoms valstybėms“.

Konferencijos proga buvo išleistas specialus pašto ženklas. Lietuvos ambasadorius turėjo progos kalbėtis su valstybės prezidentu Vileta Chamorro, Užsienio reikalų ministru Ernesto Leal Sanchez, buvusiu Costaricos prez. ir Nobelio taikos premijos laureatu, tibetiečių Dalai Lama, kuris sakėsi visuomet rėmęs Lietuvos nepriklausomybės mintį. Buvo susitarta ir su Managuos arkivysk. kardinolu Ovando y Bravo.

(Baltipress)

LIETUVOJE MAŽEJA DARBINGŲJŲ

Šių metų pradžioje pensijas gavo 240 asmenų iš 10,000, 1989 – 227 asmenų. Iš viso 1994 m. pradžioje buvo 892,000 pensijas gaunantys asmenys, iš jų – 655,000 – senatvės pensininkai.

Pernai 14 proc. (116,000) pensininkų dirbo.

Iš valstybinio socialinio draudimo lėšų pensijas pernai gavo 832,000 asmenų. Šios išlaidos sudarė 71 proc. visų socialinio draudimo išmokų.

Vidutinė senatvės pensija 1993 m. buvo 63 litai, 1989-aisiais – 91 rublis. 1993 m. gruodžio mėn. vidutinė pensija buvo 94 litai (triskart didesnė negu 1992 m. pabaigoje).

1993 m. vidutinė pensija sudarė 45 proc. vidutinio darbo užmokesčio (atskaičius visus mokesčius), 1992 m. – 47 proc. 1993 m. sausio mėn. pensija sudarė 49 proc. valstybinio sekretoriaus darbuotojų vidutinio darbo užmokesčio.

Statistikos departamento duomenimis, kasmet mažėja darbingo amžiaus žmonių. Tai rodo,

Danutė Bindokienė

Kad visiškai neišnyktų

Pastarosiomis savaitėmis į mintis vis dažniau užklysta buvęs „Draugo“ redaktorius, labai vertingų knygų autorius, Bronius Kviklys, nors dabar nėra jo gimimo ar mirties sukakties proga. Bronių Kviklį prisimename todėl, kad jis atliko – beveik vien tik savo užsiėmimu – milžinišką darbą, surinkdamas medžiagą šešiastomiui veikalui apie Lietuvos bažnyčias. Anuomet turėjus laimės Bronių Kviklį pažinti ir net tam tikra prasme bendradarbiauti, neblogai suprantame, ko tas darbas iš jo pareikalavo (galbūt net paspartino kelionę į Anapus).

O šiandien gaila, kad savo tarpe neturime kito tokio pasiūlymo ir darbštus asmens, kuris paruoštų panašų daugiatomį, visiems prieinamą veikalą apie Amerikos (gal ir kitų kraštų) lietuvių parapijas – jų įsikūrimą, žydėjimo amžių ir dažnai liūdną likimą. Šiandien jos byra iš mūsų tarpo kaip sausos smėlis iš suspaustos saujos – praėjus dar kiek laiko ir niekas nebeprisimins, kad štai ten stovėjo lietuviška bažnyčia, kurioje vyko pamaldos lietuvių kalba, o apie parapiją sukosi gyvas ir produktyvus lietuviškas gyvenimas. Ypač svarbių tų senųjų mūsų parapijų praeitis – Pennsylvanijoje, New Yorko valstijoje, Illinois ir kitur. Jų pradžia tampriai rišosi su pirmųjų lietuvių imigrantų dalia, jų tapatybės, tautinės savimonės ieškojimu ir atradimu. Nesakome, kad visiškai apie tuos laikus ir įvykius nėra medžiagos (pvz., David Feinhaus knyga anglų kalba „Lithuanians in the USA“, Vlado Būteno „Pennsylvanijos angliakasių Lietuva“ ir dar viena kita), bet ta medžiaga plačiai išbarstyta, kai kurių knygų jau nebegalima gauti. Dažnai, kai staiga prireikia, sunku rasti, nežinant, net kur ar ko ieškoti.

Šiuo metu pasitaiko, kad ta ar kad daugėja visuomenės išlaikomų žmonių, o tai riboja galimybę didinti pensijas. 1993 m. pabaigoje Socialinės apsaugos ministerijos žinioje buvo 30 suaugusių pensionatų, kuriuose gyveno 6,100 žmonių. Internatuose gyveno 14 proc. globotinių mažiau negu 1989 m. Pastaraisiais metais miestų savivaldybės steigia vis daugiau globos ir nakvynės namų. 1991 m. pabaigoje tokiuose namuose

kita senoji, buvusioji ar vis dar esanti, lietuvių parapija švenčia gan brandų jubiliejų. Tai dėmesio verti įvykiai, kuriuos būtina paminėti kuo plačiau, kol dar yra kas mini, kas tos parapijos likimu rūpinasi. Susiduriame su visai paprastu, konkrečiu trūkumu: nėra net bažnyčios nuotraukos, nėra išsamesnių duomenų. Jeigu parapija jau perėjusi į kita-taučią žinią, tokios medžiagos surasti iš viso neįmanoma.

Vienur kitur, ypač švenčiant 50 metų jubiliejų, parapija dar buvo pajėgi išleisti leidinį su istorine medžiaga ir nuotraukomis. Jeigu leidinys nebuvo parapijiečiams išplatintas, galbūt dūlyja kur nors klebonijos rūsyje ar palėpėje. Tad norime ir kreiptis į dar gyvų lietuviškų parapijų klebonus, komitetus, kitus atsakingus asmenis ir taip pat eilinius parapijiečius; jeigu turite senų nuotraukų, kurios nebe-reikalingos, jei pas jus mėtosi toks parapijos leidinys, pasidalinkite su mumis. Norėtume sutelkti bent nedidelį archyvėlį apie buvusias ir tebeveikiančias lietuviškas parapijas, kad medžiaga ne tik mes galėtume pasinaudoti, reikalui atsiradus, bet ir kitiems jos pateikti, kai i mus kreipiasi.

Lietuviška parapija jau ilgus dešimtmečius, o kai kur net šimtmeči, buvo ne tik dvasinio, bet ir tautinio-kultūrinio gyvenimo židinys. Daug ko mes nevertiname, iki prarandame. Tuomet jau per vėlu. Atgailinkime dėmesį sava lietuviškai parapijai, nes ji yra reta ir vis labiau nykstanti iš mūsų tarpo. Kartais esame nustebinti žmonių ar organizacijų uolumu, saugant nuo išnykimo kokią vabzdžiuką, žolelę ar poros centimetrų ilgio žuvis. Argi lietuviškos parapijos likimas nėra mums svarbesnis už, nors ir retą, svarplį Amazonės džiunglės?

gyveno 49 žmonės, 1992 m. – 195, 1993 m. – 586 žmonės. Senelių namus taip pat yra įkūrusios Carito federacija, Maltos pagalbos ordino tarnyba, bažnyčia. Juose gyvena apie 60 žmonių.

Iš socialinio draudimo ir savivaldybių biudžetų šeimoms mokamos 13 rūšių pašalpos. 1993 m. tokias pašalpas gavo apie 557,000 asmenų, arba maždaug 15 proc. šeimų.

DAINŲ ŠVENTĖ PRO CHORISTO AKINIUS

VINCAS ŠALČIUNAS

1

Daina kviečia

Kai pernai pasklido žinia, jog kitais metais Lietuvoje bus rengiama pirmoji Pasaulio lietuvių dainų šventė, užsienio lietuvių chorai ėmė svarstyti galimybes joje dalyvauti. Deja, tik nedaugelis apsisprendė ir ją vykdyti: vieniems trūkdė darbai bei šeimos reikalai, kitus bauginio kelionės sunkumai bei išlaidos, treči baiminosi dėl repertuaro išmokimo. Nepaisant to, į Dainų šventę atvyko keli šimtai dainos mylėtojų iš 10 užsienio šalių. Juos ten sukvietė lietuviška daina. Juos pavergė per kelis dešimtmečius išnešiotas noras dainuoti tėvų žemėje drauge su tėvynainiais Juos paviliojo dainos ir Lietuvos meilė.

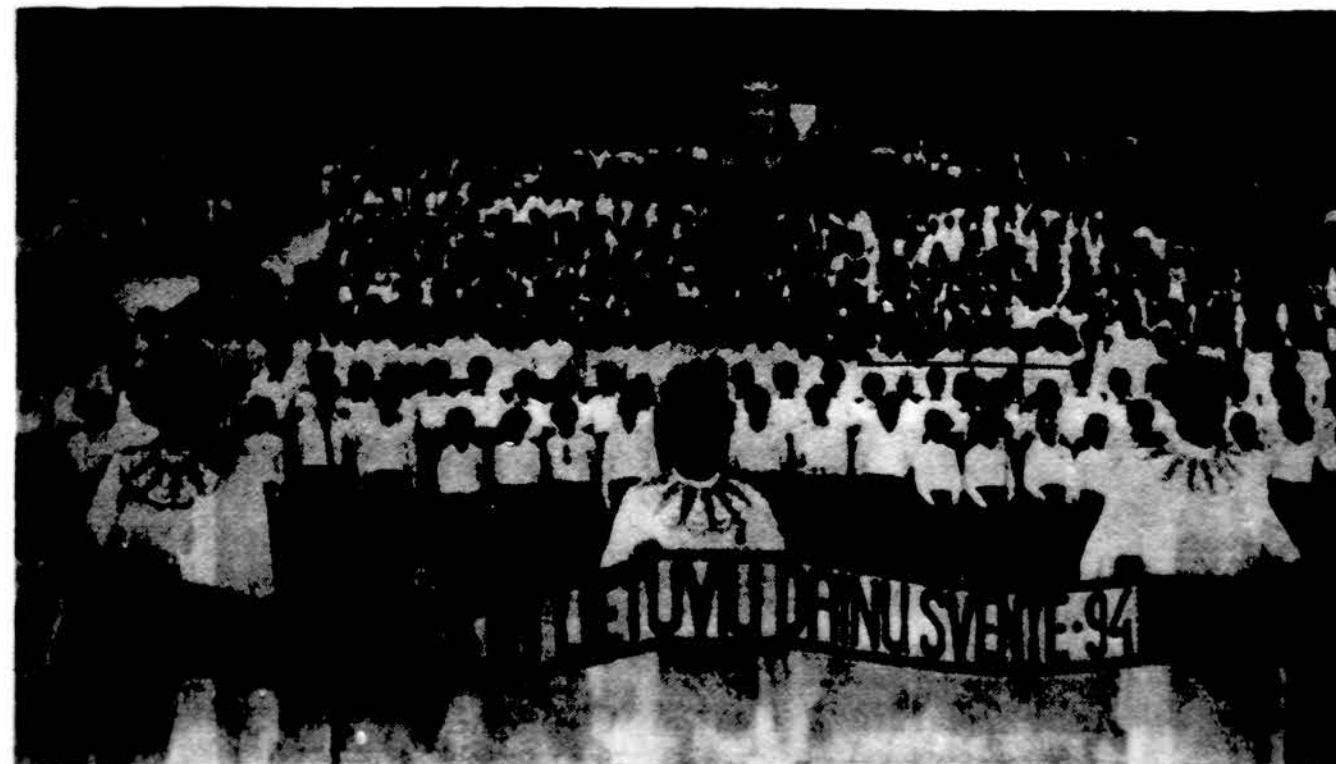
Greta didokų vienetų iš

Kanados, Australijos ir Europos, į dainos kvietimą atsiliepė 8 JAV chorai: Los Angeles Šv. Kazimiero parapija, Čikagos „Liet. Vyčiai“ ir „Dainava“, Omahos „Rambynas“, Rochesterio lietuvių, New Yorko Apreiškimo parapijos, Baltimorės „Daina“ ir Juno Beach „Daina“. Žinoma, visi ne pilna sudėtimi (pastarajam atostovavom tik mudu su žmona, tad prisiglaudėm prie Baltimorės). Pasaulio lietuvių dainų šventės eigą bei džiaugsmus plačiai aprašė (ar dar aprašys) korespondentai, kurie viską stebėjo iš publikos ar spaudos suolo, tačiau savitą patirtį turėjo chorų dalyviai repetuodami, dirbdami, dainuodami. Šis rašinys kaip tik bando nusakyti jų pastangas, vargelius ir išpučius, žiūrint iš aukštų estradų ir pan.

Sunkios repetacijų dienos

Amerikos choristai, daugiausia žilagalviai dainos veteranai, turbūt dainavę visose JAV ir Kanados lietuvių Dainų šventėse, rinkosi pakilioje nuotaikoje ir su džiaugsmu, kad dar gali dalyvauti ir nepaprastame laisvos Lietuvos įvykyje – pirmoje Pasaulio lietuvių dainų šventėje. Jiems ir repertuaras nebuvo baisus, nes beveik visos dainos kažkada buvo išmoktos, dainuotos. Jie atvyko taip pasiruošę, jog atrodo, kad poros repetacijų turėtų užtekti. Išėjo kitaip – teko repetuoti visą savaitę kasdien, kartais net dukart į dieną. Toks darbo tempas itin vargino vyresniusiuos, ypač tuos, kurie tiesiai iš lektuvo turėjo vykdyti repeticijas.

Užsienio lietuvių chorų pasitikimas ir globa buvo pavirsdinga. Dar aerodrome, belaukdamas savo lagaminų, išgirdau, jog mane kažkas ieško. Tai buvo muzikas Leonidas Abaris iš svečių globos komiteto. Jis mane ir žmoną supažindino su jauna mokytoja Rita, pagarsėjusio Vilniaus moterų choro „Eglė“ atstove. Tas vienetas – tai oficialus globėjas svečių



Dainų diena, 1994 m. liepos 10 d., Vingio parke, Vilniuje

Nuotr. Martyno Vidzbelio

grupės, kuria sudarė Argentinos (daugiausia šokėjai), Ukrainos, New Yorko, Rochesterio, Omahos, Baltimorės ir Juno Beach choristai – viso apie 50. „Eglė“ mus pakvietė į savo šauką, tik mums skirtą koncertą.

Rita pranešė, kad vietoj pažadeto viešbučio „Pušis“, visa grupė gyvens studentų bendra-

buty ir parodė mudviems numatytą kambarį – gana švarų, kilimu išklotą, dvi lovas, stalą, spintą, pora mažų spintelių, o prausykla ir tualetas tuojau už kambario durų. Bėda, kad jis penktame aukšte – labai pakerta kojas kasdien 5-8 kartus vaikstant aukštyn žemyn. Valgykla pirmame aukšte: gražiai dekoruota, sta-

liukai keturiems. Maistas tikrai „lietuviškas“: keli patiekalai, kava, pyragaitis (kartais lašiniai pusryčiams!) Buvo vaisių, sulčių, alaus. Patarnavimas pilnas, dargi su šypsniu. Ir taip gyvenome visą savaitę. Neteko girdėti priekaištų dėl globos ar mitybos, tik kad „kojos ir pilvą sulenda“ lipant į penktą aukštą!... I repeticijas ir visus

renginius (užsienio svečiams veltui) vežiodavo specialus autobusas.

Liepos 5-ąją, po dviejų ilgokų repetacijų ir vakarienes, visi pasipuošiamie tautiniais drabužiais ir skubame į Antakalnio kapines. Jau tradicija tapo, kad kitų šalių prezidentai ir diplomatai atvyksta į šį pušų ir eglėlių apgyventą slėnį atiduoti pagarbą žuvusiems prie TV bokšto ir Medininkų maitinėje. Tuo labiau mes, tikrieji tautos vaikai, norim juos pagerbti. Šioje šventoje vietovėje išsiriškia tautiška dainų repetacijų chorai, kiti svečiai, daugybė vietinių – koks tūkstantis ar daugiau. Jokių kalbų nėra, tik iškilmingai skamba jungtinis vyrų choras, išsivirauja gilūs susikauptimas. Aidint varpo garsams, po vieną į karnelį kopia Dainų šventės vadovai, choristai, kiti, visi nešini po gėlę, kurią padeda ant pasirinkto kapo, kol juos užkloja gvy žiedai. Po šio jaudinančio ceremonialo skirstomės gerokai nuvargę, bet su pagarpa širdyje tautos didvyriams.

(Bus daugiau)

LIETUVIŲ SODYBAI CLEVELANDE DEŠIMTMETIS

Kaip Sodyba atsirado ir kaip veikia

Apie 1970 m. buvo pradėta galvoti apie įkūrimą gyvenvietės vyresnio amžiaus lietuviams. Tuo tikslu Lietuvių bendruomenė įsteigė Socialinių reikalų komitetą, kuris vėliau buvo pakeltas į Tarybos rangą. Angliška vadinamas: Lithuanian Human Services Council USA Inc (LHSC USA Inc) ir įregistruotas Illinois valstijoje, kaip nepelno organizacija. Socialinių reikalų komitetui ir vėliau LHSC vadovavo dr. Antanas Butkus. Kad sužinotų, ar daug bus norinčių tokioje Lietuvių sodyboje apsigyventi, buvo prarastas apklausinėjimas, kuriam vadovavo to komiteto narys inž. Bronius Snarskis. Iš sugrąžintų anketų paaiškėjo, kad 85% pasisakė labai teigiamai. Atsiliepiant į šį pageidavimą 1981 m. LHSC pradėjo rimtai studijuoti sąlygas Sodybos įkūrimui. Tam reikalui buvo įsteigtas Lithuanian Human Services Council Ohio Chapter (LHSC OC), (skyrus to paties pavadinimo organizacijos veikiantis Illinois valstijoje) ir įregistruotas Ohio valstijoje, kaip nesiekianti pelno organizacija.

Skyriaus steigėjai buvo: pirmininkas inž. Bronius Snarskis, vicepirmininkas dr. Antanas Butkus, išdėstius inž. Pranas Razgaitis. Kiti vėliau įstoje steigiamoji direktorių kolektyvo nariai buvo dr. Henrikas Brazaitis, dr. A. L. Čepulis, inž. Alfa Juodakis ir Aleksandra Sagienė.

Emėmės ieškoti sklypo — ir per tai laimingai būdu suėjo į salytį su Dana Čipkine, kuri turėjo nekilnojamo turto pardavimo firmą ir jau buvo pradėjusi ieškoti būdų įsteigti Lietuvių sodybą. Tuo reikalu ji jau buvo parašiusi prezidentui Reagan laiška, kuris ją buvo jau pristatęs Clevelando HUD skyriui. Buvo sutarta siekti tikslo bendromis jėgomis ir Dana Čipkinė įstojo į LHSC OC dirbti sekretorės pareigose (žinoma, be atlyginimo, kaip ir visi direktoriai).

1982 m. Federal Housing and Urban Development (HUD) paskelbė paskyrimą pusketvirtu milijonų dolerių vienam 82 butų pensininkų pastatui keturioms apskrityms. Dėl prizo reikėjo konkuruoti su daugeliu kitų organizacijų. LHSC OC nutarė konkuruoti dalyvaudami.

1982 m. birželio 30 d. buvo įteiktas HUD prašymas paskolai — subsidijai gauti. Prašyme pristatėme sponsorius — LHSC OC ir būsimą savininką — LB. Kadangi LB nebuvo registruota Ohio valstijoje, tai HUD nesutiko įregistruoti į konkursantų sąrašą. Buvo sutarta, kad HUD laikinai įregistruos LHSC OC, kaip sponsorius ir būsimą savininką, bet patarė mums kuo skubiausiai įsteigti naują nepelno organizaciją ir įregistruoti Ohio valstijoje kaip būsimą Sodybos savininką. Tada buvo įkurta Lithuanian Center Inc. (lietuviškai vad. Lietuvių sodyba), kurios patikėtiniai, HUD patarus, buvo tie patys žmonės, kaip ir LHSC OC direktoriai. Pagrindinis sponsorius uždavins buvo finansinė parama, reikalui esant. Buvo gauta paskola iš Lietuvių fondo 10,000 dol. kaip užstatas HUD dispozicijoje ir iš LB Krašto valdybos paskola 13,000 dol. sklypo užpirkimui.

Konkursą laimėjus ir sėkmingai Sodybą pastatius, HUD grąžino 10,000 dol. užstatą ir sumokėjo už sklypą, o Sodyba savo keliu grąžino Lietuvių fondui 10,000 dol. ir LB Krašto valdybai 13,000 dol. paskolas su



B. Snarskis.

procentais.

Turiu pasakyti, kad su Sodybos statyba turėjome nepaprastai daug sunkumų ir nemalonumų. Sunkumai buvo teisiniai, finansiniai, techniški, visuomeniniai ir visokie kitokie. Projekto architektas, kuris jau buvo pastatęs daug tokių „Sodybų“ sakydavo: visuose projektuose būna vienas kitas sunkumas, bet šitas projektas turi visus įmanomus sunkumus. Paminėtina — didžiausius sunkumus turėjome dėl sponsorius teisinių padėties ir finansinės atsakomybės. HUD atmetus LB sponsorystę liko sponsorium LHSC OC, bet kadangi LHSC OC neturėjo jokio turto nei pajamų, tai vis tiek teko remtis LB balansais, kurių buvo reikalaujama kas keli mėnesiai. Pradžioje dėl LB nepriimtinais surašyto balanso buvome pasalininti iš varžytinių. Su pagalba A. Mackevičiaus surašėme LB balansą HUD priimtinoje formoje ir padedant draugikiems HUD pareigūnams buvome vėl priimti dalyvauti varžytinėse. Bet vėliau vėl iškilo klausimas ar iš viso LB balansas priimtinas. Išsiaiškinus su HUD mūsų organizacijų struktūrą, buvo susitarta, kad HUD priims suvestinį balansą LHSC OC, LHSC Inc USA ir Lithuanian American Community jeigu LHSC Inc USA ir LAC duos man Powers of Attorney ir balansas bus mano pasirašytas. Taigi HUD nesutiko priimti parašą bei turėti kokį susiršinėjimą su organizacijom, neregistruotom Ohio valstybėje.

O didžiausi nemalonumai atėjo iš mūsų pačių lietuvių tarpo — kaip pavienių asmenų ir taip pat organizacijų.

Džiaugiuosi turėjęs nepamainomą padėjimą — energingą, ne nuilstančią sekretorę Daną Čipkinę, kuri, Lietuvių sodybos Patikėtinii tarybai pristatė, buvo HUD paskirta Sodybos administratorės pareigoms, kurias pareigas eina iki šiai dienai.

Sodyba atidarė duris gyventojams 1984 m. rugėjo 22 d. Buvo sudaryta galimybė, kad visus 82 butus užimtų tik lietuviai, bet tiek kvalifikuotų lietuvių neat-sirado, nes kaip tik tada fed. valdžia išleido naują potvarkį, kuriuo nustatė pajamų ribą, kaip kvalifikacija gauti teisę Sodyboje apsigyventi.

Sodyba yra tvarkinga, švari ir labai patraukli. Šis šešių aukštų, aštuoniadesimt dviejų butų, pastatas stovi labai geroje vietoje, prie pat apsipirkimo centro, netoli sankryžos greitkelių ir golfo laukų, Willoughby miesto ribose. Visą laiką yra apgyventas ir ilgas laukiančiųjų sarašas liudija apie Lietuvių sodybos pasisekimą.

Sodyba yra tvarkinga, švari ir labai patraukli. Šis šešių aukštų, aštuoniadesimt dviejų butų, pastatas stovi labai geroje vietoje, prie pat apsipirkimo centro, netoli sankryžos greitkelių ir golfo laukų, Willoughby miesto ribose. Visą laiką yra apgyventas ir ilgas laukiančiųjų sarašas liudija apie Lietuvių sodybos pasisekimą. Lietuviai sudaro 25%. Sodybos administravimą kontroliuoja Sodybos patikėtinii taryba, kuriai šiuo metu vadovauja

Vytėnis Čiurlionis. Bet pagrindinė Sodybos kontrolė ir jos veikimo gairės yra visuotinėje HUD kompetencijoje. HUD yra labai patenkinta Sodybos administracija ir dažnai duoda pagyrimus žodžiu bei raštu.

Nepasisėkus užpildyti Sodybą vien lietuviams, visuomenėje ir net tuometinėje Sodybos valdyboje jautėsi nusivylimas. Bet aš tada visus raminau ir dabar tebesu tos pat nuomonės: turime lietuvių administruojamą instituciją, ir tol, kol ta institucija bus lietuvių administruojama, pirmenybė į ją patekti bus lietuviams užtikrinta.

Sodybai statyti buvo suteikta HUD paskola (mortgage), bet tą paskolą HUD išmoka (iš subsidijos). Gyventojai už butą, elektrą, šildymą ir visus taisy-mus moka 30% nuo savo (net) pajamų. Per 40 metų skola bus išmokėta ir teoretiskai pastatas turėtų tapti visiškai Lithuanian Center Inc. (Lietuvių sodybos) nuosavybė. Bet tai dar tolimas laikas. Nors IRS jau raštu davė išsėjimą, kad tai yra valdžios nuosavybė ir tokia visuomet bus. Bet valdžia įstatymus dažnai kaitalojo, todėl tuo tarpu nėra tikrai žinoma, koks bus Sodybos statusas, baigus išmokėti skolą. Tačiau neabejojau, kad Sodyba kiekvieną atvejų liks lietuvių rankose, jeigu sugebėsime išlaikyti, patenkinti HUD reikalavimus.

Sodybos statybos metu pagal LHSC Ohio Chapter nuostatus Sodybos patikėtinii tvirtindavo LHSC OC Direktorių taryba, o LHSC OC direktorius tvirtindavo LB Krašto valdybą. Tokiu būdu Sodybos patikėtinii parinkimas buvo vykdomas lietuviškų organizacijų. Man pasitraukus iš Sodybos valdybos, atrodė, ši sistema buvo pamiršta ir dėl to Sodyba nebūturi sponsorius. Statybos metu sponsorius pagal HUD nuostatus buvo būtinybė, bet dabar nebereikalaujamas, tačiau nedraudžiamas, o mums, lietuviams, reikalingas.

Aš manau, kad sveikiausias susidariusių nesuspėjusių išsprendimas būtų atgaivinti pirmąją sistemą, kuri buvo HUD priimtina ir taip pat priimtina, žiūrint iš lietuviško taško. Clevelandui, kaip ir kitiems didesniems telkiniams, juk reikalinga turėti socialiniams reikalams organizaciją, kuri būtų ir Sodybos sponsorius ir tikriausiai turėtų pakankamai kitų uždavinų.

Galutinai pasakytina: mūsų organizacinę struktūrą neatitinka HUD nuostatams ir HUD lengvai galėjo mus iš varžybų dėl Sodybai statyti paskolos išimti. Pinigus Sodybos statybai gavome išimties keliu — draugiško nusiteikimo HUD pareigūnų mūsų atžvilgiu ir mūsų pačių didelių pastangų ir darbo dėka.

Sunku buvo Sodybą pastatyti, bet lengva prarasti! Tikėdamasis, kad šešėliai virš Sodybos išnyks ir vėl saulutė švies, kaip švietė per pirmąjį dešimtmetį, linkiu Sodybai ir jos administracijai sėkmės ir geros sveikatos.

Bronius Snarskis

PASAULIO REFORMATŲ SAJUNGOS SUVAŽIAVIMAS

Pasaulio Reformų sąjungos rajoniniame suvažiavime Puerto Rico š.m. pavasarį buvo atstovaujama lietuvių ev. reformatų Bažnyčiai išievojio per delegatę Hypatiją Y. Petkus. Tai buvo vietinė Karibų jūros ir Šiaurės Amerikos rajono konferencija. Čia pirmą kartą posėdžiauta su Reformų sąjungos Pietų Amerikos skyriumi, žinomu inicialiais „A.I.P.R.A.L.“, ispanų kalba. Iš Lotynų Amerikos, kaip ji dažnai čia vadinama, buvo maždaug tiek pat delegatų, kaip iš JAV ir Kanados. Buvo jų iš Argentinos, Brazilijos, Bolivijos, Ecuadoro, Urugvajaus, Venezuelos.

Buvo tokių, kurie visai nemokėjo angliškai (anglų kalba dar nėra visur priimta), kaip susižinojimo priemonė! Daugumas pranešimų buvo abiem kalbom. Idomesnės temos: „Romas katalikų ir protestantų santykiai Lotynų Amerikoje“, „Klasikų skirtumai, vyrų-motėrų teisės ir kitokie susiskaldymai visuomenės gyvenime“, „Tautinės kultūrinės vertybės — viso pasaulio turtas“. Konferencijos metu, balandžio 20-24 d., kasdien būdavo rytinės pamaldos, kur vadovavo moterys — kunigės iš Šiaurės Amerikos. Motėrų kunigystės klausimas atrodė mažiau aktualus A.I.P.R.A.L. delegatėms. Jie pareiškė, kad kovoti už motėrų teises nėra tikslas, kur pirmiausia reikia rūpintis duonos kasniui, pastogę, uždarbiu — kur vyksta, kaip saktant, kova už būvį. Gyvenimas pas juos daug kur esąs labai vargingas.

Delegatai buvo apgyvendinti ir kasdien vaišinami Presbyterian Conference Center, gerai įrengtuose svečių namuose, miestelyje, netoli sostinės San Juan. Oficialūs šeiminkai — Puerto Rico Presbyterijonų Sinodas — parodė daug širdies ir vaišingumo. Šioje Karibų jūros saloje, visai netoli Haiti ir Kubos, veikia kelios reformatų bažnyčios. Svečių malonumui buvo prarasta puiki Folkloro ansamblio programa su tipingais Puerto Rico kostiumais, dainomis ir šokiais. Buvo progų lankytis bažnyčias, kur žymiai pasireiškė dalyvių dvasinis pakili-

mas. Suvažiavimui baigiantis, buvo iškilmingos pamaldos su ypach gera muzika. Tai vyko palmių pavėsyje, prie pat jūros kranto. Čia niekur nuo jūros nepabėgsi. Kur nebūsi, visur arti melynų bangos, baltos putos ir auksinės spalvos smėlio pliažai. Puerto Rico sala yra JAV teritorija su plačiomis savi-valdos teisėmis. Čia galima kalbėti, jei nori, dviem kalbom. Viešpatauja Ispanijos kolonizatorių palikimas. Jų pėdsakai ypach žymūs antikinėje San Juan miesto aplinkoje — mūrai, bokštai, uostas primena senovę. Pats pirmasis čia atplaukęs buvo XV amžiuje buvo Kristupas Kolumbas vėliau-nemažiau reikšmingas Ponce de Leon.

Čia yra mažytė „separatistų“ partija, norinčių Puerto Rico teritorijai visiškai nepriklausomybės. Tačiau tai toks neturtingas kraštas, kur pramonės taip mažai, kad vargiai galėtų ekonominiai išsilaikyti. Dauguma visuomenės nepitaria nepriklausomybės idėjai, nes tuo atveju reiktų nutraukti iš JAV gaunamas federalines pašalpas. Nesigilinant į smulkmenas, Amerikos federalinė šalpa aprėpia daug ką vietos ekonomikoje. Siūlomos mokesčių lengvatos naujų fabrikų steigėjams. Telefonų paskambinti kainuoja tik 10 mūsų šilų centų, o autobusai visur vežioja už 25 centus.

Tuo tarpu turistai iš svetur čia randa savotišką rojų. Kaip džiugu, kad šiame atogrąžinių gėlių, vaisių ir visokios augmenijos krašte keleiviai dar nespėjo visko savo kojomis sutrypti! Daug kas dar liko savo pirmąjį kšiamą stovyti. Į šį svetimą, dar naujovių nesugadintą kraštą, norėtųsi sugrįžti. Puerto Rico aplinka ir šiaip labai patraukli. Yra pristatyta gan daug viešbučių, nuo pačių brangiausių iki tokių, kur kainos labai prieinamos.

Hypatia Ycaite Petkus

• 1909 m. liepos 27 d. išradėjas Orville Wright savo pastatyta lėktuve ore išsilaikė rekordinį laiką — 72 minutes ir 40 sekundžių.

atlanta IE, Inc.
artėjant Kalėdinių siuntinių metų.
nuo š.m. rugpjūčio 16 d. taiko naujas
kainas siuntiniams laivu iš Čikagos į Lietuvą

\$0.49 už svarą iki 100 svarų

\$0.39 už svarą virš 100 svarų

*Nebrangiai, greitai ir maloniai
Jums patarėmus Atlanta*

**2719 West 71 Street,
Chicago, IL 60629**
Tel. (312) 434-2121 1-800-775-SEND

Prenumeruokite BRIDGES

JAV Lietuvių Bendruomenės žurnalų anglų kalba leidžiamas 10 kartų per metus:

Prenumerata — \$18.00 - JAV, \$32.00 - Užsienyje
Puiki dovana giminėms, draugams, ypach anūkams!
Čekių rašyti ir siųsti: BRIDGES

2715 E. Allegheny Ave.
Philadelphia, PA 19134

BRIDGES siųsti:

vardas/pavardė

adresas

miestas

valstyje

zip

BRIDGES
STANDARD AMERICAN NEWS JOURNAL

CONTENTS:

1. LITHUANIAN AMERICAN NEWS JOURNAL
2. LITHUANIAN AMERICAN NEWS JOURNAL
3. LITHUANIAN AMERICAN NEWS JOURNAL
4. LITHUANIAN AMERICAN NEWS JOURNAL
5. LITHUANIAN AMERICAN NEWS JOURNAL
6. LITHUANIAN AMERICAN NEWS JOURNAL
7. LITHUANIAN AMERICAN NEWS JOURNAL
8. LITHUANIAN AMERICAN NEWS JOURNAL
9. LITHUANIAN AMERICAN NEWS JOURNAL
10. LITHUANIAN AMERICAN NEWS JOURNAL

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

REALMART, INC.
6602 S. Pulaski,
Chicago, IL 60629
312-585-6100

BALYS BUDRAITIS
Asmeniškai patarėmus įvairių nuosavybių
pirkime bei pardavime, mieste ir prie-
miesčiuose. Sinteresuoti skambinkite
BUDRAITIS
Bus.: 312-585-6100, res.: 312-778-3971

HOUSE FOR SALE

By owner
St. Bede's area, corner brick ranch,
3 bdrms; 1 1/2 bath; carpeted thru-
out; finished bsmt; 2 car brick
garage; fenced in back yd. with
patio; c/a Call 312-582-0464.
Speak English.

FOR RENT

Išnuomojamas saulėtas, apšildomas 3-4 kambarių butas Brighton Parko apylinkėje—Archer & California kamps. Idealus susisiekimas ir apsipirkimas. Skambinti vakarais
(312) 247-3777 arba
(312) 890-1877

FOR SALE

Parduodamas LIETUVOJE naujas „Ford Escort“ automobilis. Galima išsimokėti. Skambinti:
(708) 868-0446.

MISCELLANEOUS

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. — (708) 424-8654
(312) 581-8654

ELEKTROS.

[VEDIMAI — PATAISYMAI]
Turio Chicago miesto leidimą.
Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

J.M.Z. Construction Co.

Custom carpeting, rec. rm. additions; kitchen, bathrm., basement & deck construction; dry-wall hanging & taping; aluminum siding, soft-fit, fascia & seamless gutters; replacement glass block windows; shingle hot tar & modified rubber and roll roofs. Expert at tearoffs; complete tuckpointing; all colors; chimneys rebuilt. Tel.
708-620-9942.

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(812) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas patarimas
- MLS kompiuteriūr FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Apartamentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

HELP WANTED

TRAILER MECHANICS FULL TIME

Turi šiek tiek mokėti angliškai
Sėkmingai besiplečiančiai pietvakarių premiesčio bendrovei reikalingi 2 mechanikai (vienas patyręs, antras kaip mokinytis). Turi turėti savo įrankius.
„Full benefits“
Kreiptis: 708-499-3370, 7 v.r. - 3:30 v.p.p.

BUSINESS OPPORTUNITY

ZEPTER

Independent Sales Reps Wanted
Billion Dollars in Sales last year
First Time in the USA

Free Training, no investment
Great Opportunity — high commissions

Call Now

(312)-629-8686

SIŪLOME DARBUS!

Gail, seserų padėjėjomis, kompanijonėms ir namų ruošos darbininkėms. Galima gyventi kartu arba atvykti į darbą ir išvykti. Kreiptis:

All Care
Employment Agency
Tel. 312-736-7900

U.S. Savings Bonds Make Great Gifts.



Liepos 18 d. Kauno leidykla „Varpas“ išleido Vinco Salčiūno knygą

DĖDĖS SAMO ŽEMĖ - Pajintis su Amerika (JAV)

336 pusl., daugiau kaip 90 nuotraukų bei iliustracijų. Tiražas - 2000.

Nors knyga tiesiogiai skirta Lietuvos skaitytojams, bet yra naudinga visiems, kas domisi Amerikos istorija, geografija, gamta, ekonomika, kultūra, žmonių gyvenimu ir t.t. Tai ne kelionių aprašymai, o platus įdomios medžiagos bei faktų apie J. A. V. rinkinys.

Autorius turi labai ribotą tos knygos kiekį, ir siūlo ją nedelsiant įsigyti. Gaunama plus persiuntimo išlaidos. Užsakyti ir čekį siųsti:

V. Salčiūnas, 2268 S.E. Carnation Rd., Port St. Lucie, FL 34952. Iš jo užsakius, autorius pats sumoka siuntimo išlaidas.

AMERIKOS LIETUVIŲ VAIDILUTĖS NETEKTIES SUKAKTĮ PASITINKANT

DR. KESTUTIS PEČKUS

Beveik prieš dešimtmetį, 1985 m. birželio 20 d., Amžinąjį gyvenimą pradėjo Alicija Rugytė, anot žurnalisto J. Žygo, „išėjusios vaidilutės, kuri visur pribuvo ir visur dalyvavo, kur ruseno lietuviška veikla“. Prieš daug metų „Draugas“ rašė: „A. Rugytės veiklas, energiją ir darbštumą mažai turi saulė“.

Toki būdą, matyt, ji bus paveldėjusi iš tėvo Juozapo Rugio (1858-1919), Maskvos universiteto auklėtinio, lietuvių studentų draugijos aktyvaus nario, knygnešio, tautinio atgimimo veikėjo, „Aušros“ ir „Varpo“ bendradarbio. „Varpo“ reikalams kloti šimtines, — ne kartą apie J. Rugį kalbėjo dr. J. Jablonskis. Taip, kaip ir motina užjautė nuskriaustuosius, nuolat jautė turinti „aukos dvasią“.

Pasaulio lietuvių archyve saugomi dar niekur neskelbti A. Rugytės prisiminimai „50 metų darbo lietuviškoje mokykloje“. Likimas jai lėmė būti mokytoja. Jis ir atseikėjo viską, kas būtina geram ir doram mokytojui. „Tūkstančius mokiau, neteko su visais susitikti, bet susitikus patyriau nuostabią ir dėkingumą iš tų, kuriuos mokiau Kaune, Vilniuje, Seinfeldo tremtinių stovykloje ar Čikagoje“, — rašė A. Rugytė.

Tapti gera mokytoja ji ruošėsi ilgai. Baigusi Kauno mergaičių mokytojų seminariją, studijavo Vytauto Didžiojo universiteto Teologijos filosofijos fakultete. „Neturėdama patyrimo užsirašiau universitete net 40 savaitinių valandų, pasirinkdama senovės, vidurinių ir naujųjų amžių ir Lietuvos istoriją, aiškų, ir pedagoginius dalykus, privalomus mokytojams“. A. Rugytė stropiai studijavo ir kartu dirbo Garliavos, vėliau Kauno mokyklose. „Nepaprastai vargau, bet viską nugalėjau darbštumas, pareigos pajautimas, iškliptas a. a. motinos; ir sveikata išnešė tą milžinišką darbą“, — prisipažino A. Rugytė.

1933 m. ji baigė Universitetą, vadovaujant prof. dr. J. Totaraičiui apgynė diplominį darbą „Vilniaus universitetas“. „Kai išėjau iš universiteto, pagalvojau, kad esu laimingiausia visam pasaulyje“. Pedagogė žinių ieškojo ne tik universitete. Buvo iškliptas, jog pedagoginei veiklai jos turi būti įvairios. Lankė vaikų darželio auklėtojų, kūno kultūros, sodininkystės, gaisringųjų sergų seminarų ir net vairuotojų kursus.

Atgavus Vilnių, Švietimo ministras dr. K. Jokantas kalbino ją važiuoti į Vilnių „dėstyti Lietuvos istoriją — nesuklastotą, jau ne lenkams“. A. Rugytė prisimena: „...ir nulėmė mano tėvą pasiegti“, kai jis, baigęs medicinos mokslus Maskvos universitete, grįžo į tėviškę, Švėkšną. „Ir išbuvo toje pekleje iki mirties, o aš dabar taip reikalinga Vilniui, mūsų sostinei, kur taip mažai lietuvių mokytojų...“ Štai kaip ji mini pirmąsias Lietuvos istorijos pamokas trečiojoje Vilniaus gimnazijoje: „Atsinešiau Lietuvos žemėlapi. Kad pradės juoktis visi mokiniai! Užpildžiusi pertrauką dieną, pasižiūriui žemėlapi, o jis visas subraukytas. Atseit, tokios Lietuvos nebuvo...“ Tačiau po kiek laiko „kantrybė ir auklėjimo daugiau atsiekiau, kaip baismėmis“. Vėliau istoriją ir visuomenės mokslą dėstė pirmojoje Vilniaus gimnazijoje. „Su malonumu prisimenu tuos mokslo metus ir mano gerus mokinius“. Lietuvos istorijos kursą ji skaitė ir Vilniaus lenkams — „daktai-



Alicija Rugytė.

rams, inžinieriams, valdininkams, nemokantiems lietuviškai, bet turėjantiems atskaityti lietuviškai“.

Nuo 1942 m. A. Rugytė — jau savo tėviškės Švėkšnos gimnazijos direktorė. Skiriama ji žinojo, kad, kaip rašė „Draugas“, „ten reikės rūpintis ne tik mokymu ir auklėjimu, bet ir išsilikymu, gimnazijos atstatymu, rūpintis, kad mokiniai nešaltų... Bet A. Rugytė savo energiją kliūtis ir sunkumus nugalė: „Negalėjau atsidžiaugti dar miesto įtakos nepalietu mūsų kaimo jaunimui“, — rašė direktorė. Ji visai stengėsi, kad mokykla, nors ir karo metu, taptų kiekvieno jaunikus namu židiny: gauna leidimą vakarais organizuoti gimnazijoje kultūrinius renginius, skatina abiturientus rašyti „darbus iš istorijos ir literatūros“. „Kaip buvo susidomėta, kokių gerų darbų gavome, patys nustebome!“ — džiaugėsi A. Rugytė.

1944-1945 mokslo metų pradžioje buvo paskutinioji Švėkšnoje ir Lietuvoje. Tėvų susirinkime ji pasakė paskutinę kalbą. „Kalbėjau kaip niekuomet gyvenime: apie bolševizmo pavojų, apie jaunimą, kad veiktų prieš bolševikų žiaurumus, išvežimus į Sibirą“. Šią direktorės kalbą daugelis prisimins visą gyvenimą. Spalio 10-ąją, paskutinį kartą apėjusi gimnaziją ir paprašiusi vokiečių komendanto, kad „mokyklos neišprogdintų“, su artimaisiais pasitraukė į Vokietiją, Regensburgą.

Ten dirbo gailėstingą sėsle karo ligoninėje, kartu su tėvynainiais įsteigė lietuvių vaikų darželį. Šioje apylinkėje gyveno per tūkstantį lietuvių tremtinių, nemažai buvo mokyklos amžiaus jaunimo. Į prof. I. Malinausko iniciatyva čia įsteigtą gimnaziją (vėliau ji buvo perkelta į Seinfeldą) pakvičiama dirbti ir A. Rugytė — ji buvo inspektorė, istorijos mokytoja. Gimnazijos direktorius buvo kurti ir Švietimo valdybos igaliotinis Bavarijai, jam dažnai tekdavo lankyti mokyklas. Direktorių stropiai pavadavo A. Rugytė. „Nugalėjau visas kliūtis“, — prisipažįsta ji. Šios gimnazijos direktore 1949-aisiais, paskutiniaisiais jos egzistavimo metais, buvo ir ši pedagogė.

Alicija Rugytė tais pačiais metais išvyko į JAV, kur, kaip ir dauguma lietuvių, pragyvenimui pinigų gavo dirbdama sunku — „ne pagal profesiją“ — darbą. „Bet tai tik darbas duonai pelnyti — jos pašaukimas buvo mokyti“, — pastebėjo „Draugas“. Nuo 1950 m. ji pradėjo dirbti Čikagos aukštesniojoje lietuvių gimnazijoje — inspektore, direktoriaus pavaduotoja, Lietuvos vadovėlių rašymas, gautos paskolos bei aukos jiems išleis-

ti“, — prisimena jos bendradarbis J. Masilionis knygoje „Lietuvybės švyturys“ (Čikaga, 1975). A. Rugytės ir tėvų komiteto iniciatyva nuo 1960 m. Čikagos aukštesniosios lietuvių mokyklos moksleiviai kasmet leido metraštį — „mokinams sudominti, patraukti į lietuviščių dalykų patį vidurį“. Pirmąjį metraštį, „Gintarą“, A. Rugytė palydėjo prasmingu linkėjimu: „Tegu jis byloja apie kilnas Jūsų pastangas išlaikyti lietuvių tremtyje...“

Direktorės iniciatyva 1958 m. buvo įsteigta Čikagos aukštesniosios lietuvių mokyklos Motinų klubas. Jo tikslas, kaip A. Rugytė nurodė steigiamajame susirinkime, — „padėti mokyklai išlaikyti jaunimo lietuvių, skiepyti tėvynės meilę ir pasididžiavimą garbinga kilme“.

Pažymėdama mokyklos gyvavimo dešimtmetį ir numatydama jos perspektyvas, A. Rugytė pastebėjo, kad ši mokykla — „ryškiausiai šviečianti lietuvių spindulys išėjimoje“. Istorija parodė, kad ji buvo teisi.

Pedagogė visą gyvenimą ilgėjosi tėvynės, daug padėjo savo tėviškei Švėkšnai, giminėms ir artimiesiems. Tačiau didžiausia dovana Lietuvoje likusiems ir sveturi gyvenantiems yra jos istoriniai tyrinėjimai: monografija „Švėkšna“ (1974), studija „Žanavikija“ (1978-1979), solius neperiodinio leidinio „Lietuvos tautos praeitis“, tomai „Aušros“, „Varpo“ komplektai, kurie buvo išleisti jos rūpesčiu ir pastangomis. Ji buvo Švėkšniškių draugijos Čikagoje pirmininkė, Lietuvių istorijos draugijos valdybos narė. Be A. Rugytės „neapsiejo didesni parenimai nei ateitininkų, nei krikščionių demokratų, nei mokyklų, ir kitų jai artimesnių draugijų“, — prisimena Čikagos „Draugas“.

A. Rugytė visus savo poelgius derino su ateitininkų korporacijos „Giedra“, kurios nare buvo nuo 1927 m., siekiais: „ugdyti pilnutinį moteriškumą, tapti susipratusia ir veiklia lietuve katalikė ir savo profesijos specialiste“. „Giedros“ šūkis — „I kalną! I viršūnę!“ buvo tarsi jos gyvenimo šūkis. Tai matome ir korporacijos „Giedra“ 1981 m. sukurta dokumentiniame filme „Alicija Rugytė — pedagogės portretas“.

1995 m. birželio 20 dieną prisiminsime, kad A. Rugytės jau 10 metų nėra mūsų tarpe. „Išėjusi į Anapilį, ji paliko didelę tuštumą, daug kas jos pasigės, daug darbų bus neatlikti“, — 1985 m. „Draugas“ rašė J. Žygas. Tačiau nors ir retėjant lietuvių ir tautiška palaikantiems gretoms, pagerbti jos atminimą jau dabar ruošiamasi. Panevėžietis dailininkas R. Petrauskas tapė A. Rugytės portretą, apie jos kilnius darbus prabilo ir Lietuvos spauda. Šiuo metu Lituanistikos tyrimo ir studijų centras rengia knygą apie šią kilnią

„DRAUGO“ RĖMĖJAI

Aukos gražinant laimėjimo bilietus

50.00 dol. Ilona ir Petras Dapkus, Chicago, IL;

30.00 dol. Dalilė Polikaitis, Westlake Village, CA;

25.00 dol. Roma Mastis, St. Petersburg, FL; Alfonsas Alkas, Tampa, FL; kun. Jonas Pakalniškis, Little Neck, NY;

26.00 dol. Kazimiera Sadauskas, Hot Springs, AR;

21.00 dol. Juozas Dzenkaitis, Glendale, CA; Aniceta Litvinas, Los Angeles, CA;

20.00 dol. A. Bentnorius, Toronto, Kanada; Laima Jarašiūnienė, Santa Monica, CA; Juozas ir Marytė Vizgirdas, Aurora, IL; Ona Adomaitienė, Sunny Hills, FL; Vladas Navickas, Chicago, IL;

15.00 dol. Algis Balčiūnas, Evergreen Park, IL; Juozas Brizgas, Chicago, IL; kun. V. Krisciunevičius, Southfield, MI; Jonas J. Kaunas, Downers Grove, IL; Gražutė Sirutis, Santa Monica, CA; Bronė Venckus, Los Angeles, CA; vyskupas Paulius A. Baltakis, O.F.M., Brooklyn, NY; Stasė Adickienė, Chicago, IL; Juozas Stasiulis, Chicago, IL; Algirdas Šilbajoris, Ormond Beach, FL; A.M. Balas, Richmond Hts, OH; Kazys Gudauskas, Baltimore, MD; V.M. Matuzas, La Grange, IL; Violeta Chaves, Marstons Mills, MA;

12.00 dol. Aleksandras Atutis, Pleasant Hill, CA;

10.00 dol. Stasys Grižė, Dudley, MA; Alė Kazlauskas, Baltimore, MD; Helen Mineika, Centerville, MA; Vaitiekus Kazlauskas, Hamilton, Kanada; V. S. Mykolaitis, Oak Lawn, IL; Kostas Nemunaitis, Princeton, IL; Ona Siliūnienė, Alexandria, VA; Edvardas Skiotys, Livonia, MI; V. Plekaitis, Toronto, Kanada; B. Stangenbergas, Cicero, IL; Stasė Visčiuvienė, Chicago, IL;

Aukos siunčiant laikraščio prenumeratą ir kitomis progomis.

60.00 dol. V. Kupcikevičius, Oak Lawn, IL;

50.00 dol. V. Cepėnas, Darien, IL;

45.00 dol. Mirga Rimavičius, Annapolis, MD;

širdę mokytoją ir visuomenininkę, todėl prašo visų ją pažinojusių žmonių ir bendradarbių siųsti prisiminimus ir LTSC. Šis centras kitų metų pavasarį A. Rugytės atminimui rengia akademiją ir jau dabar kviečia visus norinčius ir galinčius padėti į talką.

A. Rugytė testamente rašė: „...Paskutinį kartą kreipiuos į jus, prašydamą kovoti ir dirbti dėl Lietuvos išlaisvinimo ir lietuvių išlikimo tremtyje. Laisvė jums duota, kad kovotumėt ir dirbtumėt už tuos, iš kurių ta laisvė atimta“. Iš aukštybių žiūredama, ji tikriausiai džiaugiasi savo išpildžiusių žodžių ir linkėjimų tiesa...

Aciū, aciū, aciū! — tariame visiems „Draugo“ geradariams už aukas, kurios stiprina mūsų dienraščio gyvybę.

30.00 dol. Joana Drukteinis, Omaha, NE; dr. V. Palciauskas, Walnut Creek, CA; Eugenia Pakulis, Rehoboth Beach, DE; A. Vaitkevičienė, Toronto, Kanada;

25.00 dol. G. V. Reklaitis, West Lafayette, IN; kun. Jonas Pakalniškis, Little Neck, NY; Jonas Kronkaitis, Annandale, VA;

23.50 dol. Kazys Rožanskas, Chicago, IL;

20.00 dol. Stasė Bliudzius, Southfield, MI; Ritonė Rudaitienė, Oak Lawn, IL; Veronika Jaskauskas, Dayton, OH; Marcelė Bytautas, Darien, IL;

15.00 dol. Anelė Karmuza, Waterbury, CT;

10.00 dol. Stephanie Mockus, Merced, CA; R. Labinas, Dundas, Kanada; dr. R. Povilaitis, Lemont, IL; Marija Griškėnas, Chicago, IL; Elena Jurkėnienė, Burbank, IL; Kestutis Miliūnas, Chicago, IL; Dana Čipkienė (Cipkus Realty), Willowick, OH; Genė Valantinienė, Downers Grove, IL; Juzefa Paulauskas, Chicago, IL; Petras Leipus, Oak Park, IL; Stasys Geldys, Whitmore Lake, MI; Vincas Kamaitis, Sutton, MA; Stasys Grižė, Dudley, MA; Zinaida Čizikienė, Chicago, IL; Vladas Plečkaitis, Richmond Hts. OH; Liudas Sadauskas, Cleveland, OH; Pauline Sukis, Oak Lawn, IL; O. Rinke, St. Pete Beach, FL; Juozas Žemaitis, Cicero, IL; Jurgis Ribinskas, Westland, MI; Vincas Pavilčius, Chicago, IL;

Aukos vietoje laimėjimo bilietų

15.00 dol. O. Alekna, Miami Beach, FL.

Aciū, aciū, aciū! — tariame visiems „Draugo“ geradariams už aukas, kurios stiprina mūsų dienraščio gyvybę.

KOMUNISTAS PASKIRTAS SEMINARIJOS VADOVU

Daugiau negu du trečdaliai vienos Kinijos kunigų seminarijos auklėtinių pasitraukė iš mokyimo įstaigos, protestuodami prieš komunisto paskyrimą kunigų seminarijos vicerektoriui. Kaip pranešė Paryžiuje leidžiamas informacijos biuletenis „Eglise d'Asie“ (EDA), 40 katalikų seminarijos Chengdu mieste auklėtinių sugrįžo į savo šeimas. Komunistų vicerektoriui paskyrė vietinis religinių reikalų biuras. Kinijos Vyskupų konferencijos pirmininkas vyskupas Zhong Huaide pavadino biuro elgesį „nederamu“. Pasak EDA, biuras jau nuo šių metų pradžios mėgina iš tarnybos išstumti dabartinį vicerektorių vyskupą Joseph Xu Zhixuan. Seminarijos rektorius vyskupas Jean Chen Shizong pareiškė, jog dabartinis vicerektorius nepaliks savo posto, net jeigu ir Vyskupų konferencijai tektų uždaryti seminariją.

DRAUGAS, trečiadienis, 1994 m. rugsėjo mėn. 14 d.

5

A.†A.

ANTANAS STUKAS

Gyveno Čikagoje, Marquette Parke.

Mirė 1994 m. rugsėjo 12 d., 2:53 val. p.p., sulaukęs 85 metų.

Gimė Lietuvoje, Utenos apskr. Amerikoje išgyveno 41 m. Nuliūdę liko: 2 dukters: Viktorija Weise ir vyras Jim, Rita Čiurlionienė ir vyras Rimas; sūnus Petras; anūkai Erika, Zinija, Mikolas, Danielle ir Kotryna; žentas Edvardas Weliczko ir kiti giminės Lietuvoje.

Velionis buvo vyras a. a. Onos ir tėvas a. a. Elenos Weliczko.

Velionis pašarvotas penktadienį, rugsėjo 16 d., nuo 2 iki 9 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St., Chicago, IL.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, rugsėjo 17 d. Iš laidojimo namų 9 val. ryto bus atlydėtas į Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos gedulingos šv. Mišios už velionio sielą. Po Mišių velionis bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuosirdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę dukters, sūnus, anūkai ir žentas.

Laidotuvių direkt. Donald A. & Donald M. Petkus.

Tel. 312-476-2345, 1-800-994-7600.

A.†A.

Agnes S. Stocklein-Kiupelis

Gyveno Cicero, anksčiau West Pullman.

Mirė 1994 m. rugsėjo 9 d., 4:35 val. vak., sulaukusi 81 metų.

Gimė Čikagoje. Nuliūdę liko: vyras John ir daug seserėčių ir sūnėnų.

Velionė išėjusi į pensiją iš Electro-Motive, Division of General Motors.

Velionė pašarvota ketvirtadienį, 9-15, nuo 6 iki 9 v.v. Penozzo Bros. laidojimo namuose, 530 W. 14th St., Rt. 30 (2 blokai į rytus nuo Western Ave.), Chicago Heights, IL.

Laidotuvės įvyks 8:45 val. ryto, penktadienį, rugsėjo 16 d. Iš laidojimo namų 10:00 val. ryto bus atlydėta į SS Peter & Paul bažnyčią, kurioje bus aukojamos gedulingos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Vietoj gėlių prašoma aukoti American Cancer Society. Nuosirdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę vyras John, seserėčios ir sūnėnai.

Laidotuvių direkt. F. Bukauskas. Tel. 1-708-481-9230.



„LIETUVOS VAIKŲ VILTIES“ RĖMĖJAI Aukos gautos 1994 m. liepos mėn.

1075 dol. a. a. DANOS DAUGIRDINIENĖS atm.: D. ir A. Milūnas, L. ir P. Ambutas, dr. R. V. Vienušis, G. ir C. Ponder, Menits Seima, R. ir I. Blinstrubas, J. ir O. Daugirdas, V. ir A. Cepėnas, J. ir J. Smalstys, A. ir D. Vitkus, M. Karalis, V. ir V. Plepys, L. ir D. Taylor Jr., B. ir B. Nainys, O. Abramaitienė ir Seima, A. ir D. Misiulis, R. Galiešius, V. Polikaitis, D. ir R. Panaras, L. Steffenmeier, N.N., A. ir I. Rimavičius, N. N., F. Tarulienė, H. Bagdonienė;

630 dol. a. a. BRONĖS VESELKIENĖS atm.: P. ir D. Grikanavičius, K. Juškaitis, A. ir R. Vaitkevičius, P. Kaušas, V. ir B. Veselka, Š. Rimas, R. ir N. Kasparas, O. Paulienė, A. Memėnienė, V. ir O. Vitkauskas, B. Mikulskienė, A. Rimavičius, P. ir J. Gruodis, V. ir I. Tiknius, B. ir E. Gelazius, J. Mikalauskienė, S. Plėnienė, J. ir M. Palubinskas, M. ir A. Klygis, M. Remienė, P. ir E. Leonas, A. Ripskis, T. Usienė, S. Jelonis;

145 dol. a. a. PRANČISKAUS NENORTOS atm.: dr. P. ir D. Jaras, E. Jasaitis, J. Vailokaitienė, V. ir N. Aukštuliai, P. Jasevičius, V. ir M. Ruzga, P. Balečkaitienė, M. Gelvickis, M. Kuprienė, A. Sobieskienė;

100 dol. dr. P. Mileris, NE; E. Leugoud, CA; A. Bakšys, CT;

70 dol. A. ir R. Šlapkauskas, IL;

60 dol. L. ir A. Kazlauskas, IL; a. a. BRONĖS RUGYTĖS-BALIENĖS atm.: Mm. Suhr. Office of Enforcement Support;

50 dol. V. Dabravalskienė, IL; J. Zalagėnienė, IL; A. Varnelis, MI; V. Zinkevičius, IL; A. ir I. Sekas; S. Svėdskas, OH; S. Gladkauskas, MI;

30 dol. S. Plėnienė, IL; A. Varšys, IL; J. ir A. Leščinskai, IL; K. Garolis, OR;

25 dol. J. Jakutis, IL; S. Nyerges, CA; A. Griškienė, IL; A. ir I. Sprindys, FL; I. M. Paronis, IL; L. Pilienė, CT;

20 dol. dr. V. A. Smitas, NY; a. a. BRONIAUS GAIŽAUSKO atm.: dr. G. ir A. Grinis, FL; A. Uždavinis, MI; E. Lungys, MI; S. Tamulionis, IL;

15 dol. W. Montvilo, NY; A. Januška, MA;

10 dol. L. Bagdonas, OR; L. Kassel, IL; V. Pačkauskas, GA; G. Gobis, NY; K. V. Jonaitis, IL; R. Aukštikalnis-Cibas, MA; J. Noreika, IN; N.N., IL;

5 dol. E. Erlingis, MI; V. Žmuidzinis, NY;

3 dol. A. Milius, PA.

„Lietuvos Vaikų Vilties“ komitetas nuosirdžiai dėkoja visiems rėmėjams, kurių dėka galima suteikti specifinę ortopedinę pagalbą Lietuvos vaikams su palaužtais sparneliais, grąžinti viltį savarankiškam vaikystės gyvenimui.

No One Offers You More of Eastern Europe!

Over the past few years, LOT Polish Airlines has established the most comprehensive network of destinations in Eastern Europe, with Warsaw as the strategic hub. The network is conveniently linked with LOT's transatlantic route, giving passengers from New York, Newark and Chicago easy access

to Riga, Tallinn, Moscow, St. Petersburg, Kiev, Lviv, Minsk and VILNIUS, LITHUANIA.

Take advantage of LOT's low fares, the luxury of LOT's fleet of new Boeings and ATRs and the comfort of the new international terminal at Warsaw Okęcie Airport. Make your reservations today!

Information, reservations and ticket sales at the offices of LOT POLISH AIRLINES or your local Travel Agent.



New York: 212-869-1074.
Chicago: 312-236-3388.
Los Angeles: 213-934-5151.

Montreal, P.Q.: 514-844-2674.
Toronto, Ont.: 416-236-4242.
Toll-free: 800-223-0593.



ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Čiurlionio galerija, esanti Jaunimo centre, 1994 metų rudens sezoną pradės tautodailininkės Nijolės Dirvianskytės meno darbų parodą penktadienį, rugsėjo 16 d., 7 val. vak. Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti parodos atidaryme.

Vaikų šv. Mišios bus rugsėjo 18 d., sekmadienį, 9 val. ryte, Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje, Lemonte. Vaikai ir tėvai kviečiami dalyvauti jiems skirtose Mišiose.

Anglijos Lietuvių klubas per Justiną Sidlauską įsigijo 10 bilietų (visą stalą) į „Draugo“ suaktyvinį banketą. Renginių komitetas taria nuosirdų atlikti.

Ketvirtadienį, rugsėjo 15 d., 7:30 val. v., iš Lietuvos atvykusi verslininkų grupė Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus salėje duos pranešimą apie investicijų, verslo, pramonės ir ekonominę padėtį Lietuvoje. Visus kviečia „Saulutė“, Lietuvos našlaičių globos būrelis.

Amerikos Lietuvių tarybos (ALTO) reikalų vedėjas Valdemaras Šadauskas kartu su mama Birute Šadauskiene š.m. rugsėjo 20 d. išvyksta į Lietuvą apsigyventi.

Dr. Leonas Seibutis, du mėnesius dirbęs klinikoje ligoninėje Vilniuje, jau sugrįžo į Čikagą ir pradeda priiminti pacientus savo kabinete, esančiame 6132 S. Kedzie Ave.

Pasaulio lietuvių centre „rudens sezono“ atidarymo pietūs ir meninė programa bus rugsėjo 18 d., tuoj po šv. Mišių Pal. Jurgio Matulaičio misijoje. Visi kviečiami.

Jaunimo tautinis ansamblys „Grandis“ naujus veiklos metus pradeda šį penktadienį šokių registracija Pasaulio lietuvių centre 6:30 v.v. Turint klausimų, kreipkitės į mokyt. Violetą Fabianovich tel. 312-436-1624.

x Pasaulio Lietuvių dainų šventė Vilniuje! Tris aukštos kokybės vaizduojamos „Ansamblių vakaras Kalnų parke“ (liepos 8 d., trukmė 2 val.), „Šokių diena Žalgirio stadione“ (liepos 9 d., trukmė 2 val.), „Pasaulio lietuvių dainų šventė Vingio parke“ (liepos 10 d., trukmė 4 val.) jau dabar galite užsisakyti pas **International Historic Films, Inc.**, telefonu 312-927-2900, raštu, arba asmeniškai atvykdami į mūsų raštine, 3533 S. Archer Ave., Chicago, IL 60609. Vienos vaizduojamos kaina tik \$20, arba visų trijų \$50 ir \$5 už persiuntimą. Mes priimame čekius ir Visa/Mastercard kredito korteles. Sav. Petras Bernotas.

(sk)

Advokatas
GINTARAS P. ČEPENAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-5162
14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. (708) 301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Gibaitis
6247 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 1-312-776-8700
Kriminalinė Teisė

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvnickas
2501 W. 69th Street
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 778-0800
Valandos pagal susitarimą

ATSIŪSTA PAMINĖTI

• „Mūsų Vytis“, 1994 m. nr. 2 Žurnalas įsteigtas 1948 m. Memmingene, V. Vokietijoje. Jį leidžia Akademiniš Skautų Sąjūdis, redaguoja Vytautas P. Mikūnas, tačiau šio numerio redaktorius yra Jonas Dainauskas. Administratorė — Dalia Jecienė. Leidžiamas 4 kartus per metus, todėl šiame numeryje plačiai paminėtas Akademiniš Skautų Sąjūdis, š.m. spalio 16 d., sulaukęs 70 metų amžiaus (įsteigtas 1924 m.). Gausu ir kitokios medžiagos, o taip pat nuotraukų. Žurnalas 40 psl.

• Vytautas Vaitiekūnas „Vidurnakčio sargyboje“. Rinktiniai raštai, II tomas. Redagavo Antanas Sabalis, išleido I Laisvės fondas lietuviškai kultūrai ugdyti (leidinys nr. 27). Knygos viršelis papuoštas dail. Pauliaus Jurkaus kūryba; spaudė „Draugo“ spaustuve Čikagoje 1994 m. Knyga minkštais viršeliais, 375 psl., gaunama „Drauge“. Tekstas suskirstytas į penkis pagrindinius skyrius: Metinės politinės apžvalgos; Krikščioniškoji socialinė etika; Lietuvos praeities vaizdai; Išeivijos rūpestiai; Netolimos praeities veidai. Yra ir santrumpų žodynėlis. Tai labai vertingas leidinys pažintinė-apžvalginė prasmė.

„Šaltinis“ — Pasaulio lietuvių žurnalas, 1994 m. nr. 1 ir 2. Leidžia Lietuvos marjonai prie Panevėžio Šv. Trejybės bažnyčios. Vyriausias redaktorius — kun. Petras Kavaliauskas, MIC. Tai religinės, tautinės, mokslinės minties dvimėnesinis leidinys, įkurtas 1906 m. Seinuose. Turinys suskirstytas į penkis dalis (kiekvienoje yra keletas straipsnių): Velykos — mūsų viltis; Lietuva šiandien; Žingsniai į ateitį; Dievo ir žmogaus pasaulis; Spaudos aidai. Medžiaga labai įvairi, daugiausia religinio turinio, apimanti ne vien Lietuvą, bet ir kitus pasaulio kraštus. Žurnalas iliustruotas, 72 psl.; redakcijos adresas: Sodų g. 3, Panevėžys, Lithuania.

• „Naujas židinys/Aidai“, 1994 m. liepa-rugpjūtis, nr. 7-8. Religijos ir kultūros žurnalas, leidžiamas „Katalikų pasaulio“ leidyklos Vilniuje, spausdinamas valstybinės įmonės „Spauda“. Redaktorius Petras Kimbrys su nemažu būriu talkininkų, žurnalą remia ir jam talkina daug Lietuvos bei užsienio kultūrininkų, žurnalistų. Šiame numeryje pirmasis dėmesys skiriamas a.a. ambasadoriui Stasiui Lozoraičiui, kuris prisimenamas Viktoro Nako straipsniu ir V. Gulevičiaus nuotrauka. Atmintin krinta ir Nijolės Laurinkienės straipsnis (Religijotyra), „Perkūnas indoeuropiečių mitologijos kontekste“; poeziją atstovauja Mindaugas Tomonis; filosofijai — Kęstutis Girmius („Tautiškas ir dorovė“); literatūros mokslui — Paulius Subačius („Žmogaus atsakomybės erčia“). Žurnalas 133 psl., iliustruotas.

x Jau pats laikas išsirezuoti vietas į Akademiniš Skautų Sąjūdžio 70 metų Jubiliejinį Pokylį, kuris bus šeštadienį, spalio 1 d., Contessa del Mar salėje, 12220 S. Cicero Ave. Bilieto kaina \$35 asmeniui. Į kainą įeina trumpa meninė programa, karšta vakarienė ir gėrimai. Rezervacijos iki rugsėjo 23 d. priima fil. Jolanta Kerenienė tel. 708-257-2558.



SAULUTĖS VEIDRODIS

Žvelgia sesė veidrodėlin, Sau kasas bepindama. O pro atvirą langelį Saulė šypsosi linksma.

— Ei, Saulute skaistia veide, Pro langelį ko žiūri? Kai šukuoji aukso plaukus, Veidrodėlį ar turi?

Ir atsako jai saulutė: — Veidrodėlį aš turiu, Kai į jūsų tėviškėlę Savo spindulius beriu.

Aš regiu ten savo veidą Nemunėlio gėlmėse, Ir pavasario žiedeliuos, Ir vaikučių akyse.

Leonardas Žitkevičius

RAGAINA (Padavimas) (Pabaiga)

Dar ilgai valdė ragainiškiai, Jų vardą kiekvienas išdžiai tardavo.

Šalis džiaugėsi geroje ir palaima, nepažino neteisybės ir vaidų, niekas nematė varguolių. Rimtės ir draugystės ryšiai visus glaudžiai rišo. Puiki valdovų būstinė buvo visų pasididžiavimas. Pilies rūmai buvo neapsakomai gražūs. Saulei šviečiant, blizgėjo auksiniai stalo indai, o mėnuliui spindint — sidabriniai. Gyventojai puikiai dėjo: puikūs lankeliai, grandinėls puošė moterų galvas, kaklus, krūtines ir rankas, įvairūs žiedai — pirštus. Dailios kepuraitės žėrė žėrė savo papuošalais. Dailios sągys varžė palaidus drabužius. Vyrų didžiavosi ginklais ir žirgais.

Kad ir taikiai vienas su kitu sugyveno, bet, jei pavojus grėsė, buvo visi kaip vienas apsiginklavę prieš bendrą prieštą ir visi puikiai kariškai nusiteikę. Kartą atsibastė (atvyko) vienas kunigaikštis su stipria kariuomene ir pareikalavo, kad ragainiškiai būtų pasiduotų. Gyres, kad ne viena pili, kuri na daug Lietuvos bei užsienio kultūrininkų, žurnalistų. Šiame numeryje pirmasis dėmesys skiriamas a.a. ambasadoriui Stasiui Lozoraičiui, kuris prisimenamas Viktoro Nako straipsniu ir V. Gulevičiaus nuotrauka. Atmintin krinta ir Nijolės Laurinkienės straipsnis (Religijotyra), „Perkūnas indoeuropiečių mitologijos kontekste“; poeziją atstovauja Mindaugas Tomonis; filosofijai — Kęstutis Girmius („Tautiškas ir dorovė“); literatūros mokslui — Paulius Subačius („Žmogaus atsakomybės erčia“). Žurnalas 133 psl., iliustruotas.

Priešas be galo įsirdo (supyko), kai matai po metų slinko be pasisekimo. Todėl nutarė ragainiškų užsispyrimą badu palaukti. Ragainiškiai nenusiminė. Sumanė net iš priešų pasijuokti. Jie turėjo savo pilę žuvę tvenkinį. Sugavo didžiulę lydeką, pririšę ją ant ilgo iešmo ir kaip kokią vėlungę (vėjarodę) džiūgindami iškėlė viršum pilies vartų priešams užpuolikams tardami:

— Mūsų geroji žemėlė saugo nuo vargo.

Tas išgirstas juokas paveikė pavargusį kunigaikštį, devynierius metus kovojusį prieš Ragainos pilį. Jis nutraukė apgūlą (apsupimą) ir grįžo į savo tėvynę.

Jonas Remeika

Su savo melu nors kiauurai svieto.

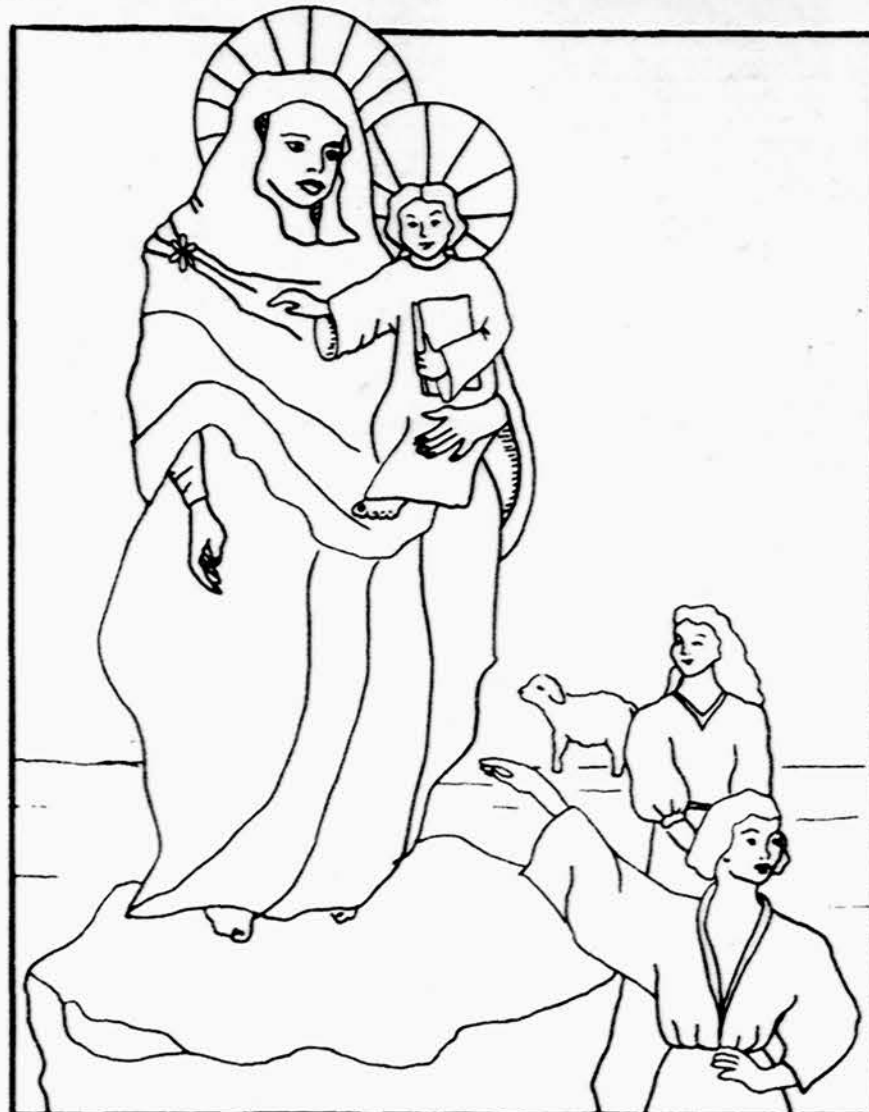
Nudvėsė meška — mesk ir triūbas per tvorą.

Savo išmatomis kitus drabsto.

Tėvynės ZVAIGŽDUTĖ

Įsteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus

Redaguoja J. Placis. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629



Marija, stovėdama ant akmenų, rodo vaikams, kur stovėjo graži bažnyčia. Piešė Natalija Mackevičiūtė

„NERINGOS“ STOVYKLOJE

Atradienis, liepos mėn. 19 diena

Šiandien buvo namelių diena. Dienos metu buvo labai daug idomių konkursų. Konkursai buvo pritaikyti mažiesiems ir dideliems. Ryta buvo bendra mankšta, kurioje buvo atsišūnimų ir bėgimo varžybos. Po pusryčių vyko įprastos būrelių pamokos.

Prieš pietus buvo vienas idomių žaidimų. Kiekvienas namelis turėjo pieveje jų atskirai ištiestą atkloję, kuri buvo naudojama kaip jų bazė. Visoje aikštėje buvo primityva visokių stovyklinių reikmenų. Žaidimo tikslas buvo surinkti kuo daugiau daiktų ir sugrąžinti į savo bazę. Viena labai didelė kliūtis laukė stovyklautojų. Vadovai vis mėgino gaudyti stovyklautojus ir juos pasodinti į „kalėjimą“. Namelis, surinkęs daugiausia daiktų, laimėjo.

Maudymosi laikotarpiu buvo dar keletas žaidimų. Po plaukimo buvo būrelių pamokos. Vėlavų nuleidimo metu girdejome labai įvairių, idomių šūkių.

Vakarinėje programoje vadovai sujungė namelių dainų pristatymus apie daržoves su savo vaidinimu apie pomidorą, morką ir svogūną. Pomidoras morką daug kalbėti, girtis ir skustis. Jo elgesys labai pykino svogūną, kuris augo po žeme ir nieko negalėjo matyti. Išmintingoji morka buvo pilna vitaminų, ji pasidarė tarpininkė tarp jų, nes šalia jų augo. Štai keletas pomidoro idomiesnių išsireikimų: „Kas/kur aš esu? Aš pūvu“ ir t.t.

Galutiniai rezultatai buvo: Pirmą vietą (vyresnių) — 11 namelis — „Sidabriniai Švento Jono vabalėliai“. Pirmą vietą (vidutinių) — 4 namelis — „Sidabrinės kulkos“. Pirmą vietą (jaunesniųjų) — 7 namelis — „Sidabrinės žvaigždės“.

Namelių dieną mes išmokom, kad norint pasiekti gerų rezultatų, labai svarbu visiems kartu dirbti.

„Sidabriniai žaibai“ — 3 namelis. („Neringa“, 1994, 25 metai)

KO AŠ BIJAU

Aš bijau būti tamsiam kambaryje nepažįstamame name. Bijau gyvulių, kurie į mane žiūri piktomis akimis. Bijau ir vabalų, kurie odą kanda ir prie ausų skraido. Bijau vėlnio, kuris bando mane nuo Viešpaties atitraukti.

Galbūt labiausiai bijau ateities, kuri visada gali keistis geryn ar blogyn. Bijau, kad gal ateityje klaidą padarysiu ir mano gyvenimo kelias pasuks į blogą pusę. Žiūriu į tikiu, kad mano gyvenimas su Dievo pagalba bus geras ir darysis geresnis.

M. Mingėla

Man labai malonu, kad Lietuva dabar yra laisva. Taip pat labai gerai, kad Lietuvos piliečiai gali išsirinkti savo prezidentą. Bet aš bijau, kad Lietuva padarė blogai, išsirinkdama iš buvusių komunistų valdžią. Man gėda, kad Lietuva taip ilgai norėjo nuo komunistų pabėgti ir vėl pas juos sugrįžo.

Darius Gilvydis
Abu Detroito „Žiburio“ lit. m. los abiturientai („Laisva Lietuva“).

KNYGNEŠIAI

Lapkričio mėnesio vakarinėje programoje trumpai susikaupė. Paskui žaidėme knygnešių žaidimą. Jaunučiai (knygnešiai) nešė knygas iš Tilžės į Lietuvą. Knygnešiai bėgo nuo rusų (vadovų). Buvo labai smagu.

Mano brolis, Tomas Mikūzas, laimėjo pirmą vietą. Jis gavo 42 taškus. Mikas Rukšėnas laimėjo antrą vietą. Iš mergaičių, Audra Motiejūnaitė surinko 19 taškų, o Rima Kuprytė — 17 taškų. Visi laimėtojai gavo ledų.

Tadas Mikūzas, 6 būrelis. 1993 metų JAS stovyklos Dainavoje dalyvis.

Duok Dieve geroje minutėje kalbėti, o blogoje tylėti.

Miškas su ausim, sienos su akim — viską girdi ir mato.

Kuo artiau viršūnės, tuo šaltiau.

ŠILINĖ

Gal ne visiems girdėtas žodis. Lietuvoje žmonės rugsėjo mėnesį vadino Šilinės mėnesiu. Tada ūkininkai pradėdavo bulves kasti ir žieminius javus sėti. Žmonės sakydavo, kad su Šilinės mėnesiu prasideda ruduo.

Tikrasis Šilinės pavadinimas yra skirtas rugsėjo mėnesio aštuntai dienai prisiminti. Tą dieną katalikai švenčia Šv. Mergelės Marijos Gimimo dieną. Ypatingos iškilmės vyksta Šiluvoje, kur ta šventė nusitęsia net aštuonias dienas. Ten susirenka šimtai tūkstančių maldininkų. Ir Čikagoje, Marquette Parko R.K. parapijos bažnyčioje, kuri vadinasi Šv. Mergelės Marijos Gimimo vardu, šios šventės proga vyksta ypatingos pamaldos visos aštuonias dienas (nuo rugsėjo mėn. 8 iki 15 d.).

Rugsėjo mėn. aštuntosios šventę Vytautas Didysis pasirinko savo vainikavimui karaliaus vainiku. Kaip žinote iš istorijos, vainikavimo iškilmės neįvyko, nes lenkai pagrobė karaliaus vainiką. Kadangi Europos valdovų jis buvo pripažintas karaliumi ir vainikas jam paskirtas, todėl Vytautą Didįjį galime vadinti Lietuvos karaliumi.

Neprisklausomose Lietuvoje ir užsienio lietuvių rugsėjo aštuntoji buvo ir Tautos šventė. Kaip Vytautas gerbė Mariją, ir mes privalome tinkamai atšvesti jos gimtadienį. Reikia prašyti Ją, kad Ji globotų Lietuvą ir prašyti Dievą Lietuvai pilnos laisvės ir apsaugos nuo daug gresiančių pavojų.

Redaktorius

STRAZDAS

Strazdas ieškojo sau lesalo mirtų krūme: radęs saldžių uogų, niekur kitur nebeskrido. Paukštininkas, patykojęs (pamates) jį ten besimėgaujanti, kilpomis jį ir sugavo. Matydamas, kad nuo mirties nebepaspruks (nebepabėgs), strazdas tarė:

— Oi, koks aš nelaimingas! Per saldžias uogas gyvybę prarandu.

Pasakėčia tinka netvarkingiems žmonėms, kurie žūsta per malonumus.

Ezopas

SPĖKITE

1. Kas vandenyje ir ant lauko vienu vardu?

2. Marga karvė po visą svieta bėga.

3. Rymo (Romos) žemėje kaulo žagrė, mažas nedidelis ari.

4. Eina — neprieina, ima — nepaima.

5. Be rankų, be kojų, o širdis vis tiek muša.

PRAEJUSIOS SAVAITĖS ATSAKYMAI

1. Akmuo. 2. Keliu nuėjau, keliu parėjau, pas upelį nakvojau, obuolį valgiau. 3. Perkūnas ir žaibas. 4. Liepsna eina pro krosnies kaktą (ang.). 5. Savaitė.

Bendras Žemės planetos plotas sudaro 510.08 milijonus kvadratinų kilometrų. Sausumai tenka 149.02 milijonai kvadratinų kilometrų, vandens plotams — 361.06 milijonų kvadratinų kilometrų.